

JINDAL EDUCATION TRUST

ANNUAL EXAMINATION

SESSION -2025-26

CLASS-9(SET-A)

SUBJECT -ENGLISH LANGUAGE AND LITERATURE (184)

Maximum Marks: 80

Time allowed: 3Hrs

Roll No:

GENERAL INSTRUCTIONS

1. All questions are compulsory.
2. This question paper is divided into three sections:
Section A: Reading
Section B: Grammar and Writing
Section C: Literature
3. Marks are indicated against each question.
4. Adhere to the word limit given in each question.
5. Read all questions carefully before answering.
6. Answers should be written neatly and legibly.
7. Attempt all parts of a question together.
8. Use the allotted time wisely and revise your answers before submission.

SECTION – A: READING SKILLS

Q1. Read the passage given below carefully and answer the questions that follow:

10 × 1 = 10 marks)

i. In an age dominated by speed and instant results, patience is often overlooked as a valuable human quality. People increasingly desire quick success, fast rewards, and immediate recognition, believing that achievement should come without delay. However, this mindset ignores the importance of patience in shaping strong character and ensuring lasting success. Patience enables individuals to remain calm during difficult situations and to make thoughtful, well-reasoned decisions rather than impulsive ones driven by pressure or frustration.

ii. Patience teaches perseverance and endurance. When people face challenges or failures, those who possess patience are more likely to continue their efforts instead of giving up easily. History clearly shows that great achievements are rarely the result of overnight success. Scientists, artists, inventors, and leaders often worked tirelessly for years, facing repeated failures before their efforts finally bore fruit. Their patience became the foundation of their success.

iii. Moreover, patience plays a vital role in building healthy relationships. Understanding others, listening attentively without interrupting, and accepting differences in opinions require a calm and patient attitude. Such behaviour promotes empathy, trust, and mutual respect, strengthening both

personal and professional bonds. In contrast, impatience often leads to misunderstandings and conflict.

iv. Patience also contributes significantly to mental peace and emotional stability. A patient mind is less affected by stress, anxiety, and frustration. It helps individuals cope with failure, uncertainty, and change, allowing them to view obstacles as opportunities for learning and growth rather than as setbacks.

v. In conclusion, patience is not a sign of weakness but a mark of inner strength and maturity. It nurtures resilience, wisdom, self-control, and emotional balance. By practising patience, individuals can lead more meaningful, successful, and fulfilling lives in an increasingly fast-paced world.

Questions: 1. What quality is often ignored in today's fast-paced world?

2. Why does patience help in decision-making?

3. Which of the following best describes patience according to the passage?

a) A delay in action b) Inner strength c) Fear of failure d) Avoidance of effort

How does patience influence success?

1. Mention one way patience improves relationships.
2. The word "*perseverance*" in the passage means:
a) Giving up easily b) Continuing despite difficulties
3. c) Avoiding challenges d) Acting impulsively
4. How does patience affect mental health?
5. State whether True or False:
Great achievements usually happen instantly.
6. What lesson does history teach about success?
7. What is the central idea of the passage?

Q2. Read the passage given below carefully and answer the questions that follow: (10 × 1 = 10 marks)

A school conducted a survey to understand students' preferred modes of transportation to school. The findings are presented below:

A school conducted a survey to understand students' preferred modes of transportation to school. The findings of the survey are presented in the table below, showing different means of travel used by students on a daily basis.

The survey reveals that a significant number of students rely on **school buses** for commuting, making it the most commonly used mode of transport. Walking and cycling are preferred mainly by students who live close to the school. These modes of transport offer several health benefits, including improved physical fitness, reduced stress levels, and better concentration in studies.

However, the survey also highlights a growing dependence on **private vehicles**, which contributes to traffic congestion, fuel consumption, and environmental pollution. Excessive use of private transport increases carbon emissions and negatively affects air quality, especially during peak school hours.

To address these concerns, schools are actively encouraging eco-friendly transport methods such as walking, cycling, and carpooling. Awareness programmes and safety measures are being introduced to motivate students and parents to make responsible choices. These initiatives not only help protect the environment but also instil discipline, independence, and a sense of social responsibility among students.

Parents and schools must work together to ensure that students choose modes of transport that are safe, healthy, and sustainable. By promoting environmentally responsible habits at a young age, schools can contribute to a cleaner and healthier future.

Mode of Transport	Percentage of Students
Walking	25%
Bicycle	20%
School Bus	35%
Private Vehicle	20%

The survey shows that a large number of students rely on school buses for daily travel. Walking and cycling are preferred by students living nearby, offering health benefits such as physical fitness and reduced stress.

However, increasing dependence on private vehicles contributes to traffic congestion and pollution. Schools are encouraging eco-friendly transport methods by promoting walking, cycling, and carpooling. Such initiatives not only protect the environment but also develop a sense of responsibility among students.

Questions:

1. Which mode of transport is used by the highest percentage of students?
2. What percentage of students walk to school?
3. Which option is environment-friendly?
a) Private vehicle b) School bus c) Walking and cycling d) Motorbike
4. Mention one benefit of walking to school.
5. How do private vehicles affect the environment?
6. Identify a word from the passage meaning “eco-friendly”.
7. Who should guide students in choosing transport methods?
8. State whether True or False:
Most students travel by bicycle.
9. What problem does increased vehicle use cause?
10. Suggest one solution mentioned to reduce pollution.

SECTION – B: GRAMMAR & WRITING SKILLS

Q3. Do any TEN of the following questions: *(10 × 1 = 10 marks)*

1. Fill in the blank with a suitable determiner:
_____ intelligent student can solve this problem.
2. Choose the correct option:
She _____ already finished her homework.
a) has b) had c) is d) was
3. Fill in the blank with an appropriate modal verb:
You _____ obey the school rules.
4. Choose the correct option:
Everyone in the class _____ present today.
a) are b) were c) is d) have
5. Change into reported speech:
He said, "I will help you tomorrow."
6. Change into reported speech:
The teacher said, "Please open your books."
7. Change into reported speech:
She said, "Where are you going?"
8. Identify and correct the error:
She do not like loud music.
9. Fill in the blank using the correct tense:
When I reached the station, the train _____ (leave).
10. Rewrite using a modal showing advice:
It is necessary for you to exercise daily.
11. Identify and correct the error:
Each of the students have submitted the project.
12. Transform into an interrogative sentence:
They have completed the assignment.

Q4. Attempt any ONE (100–120 words):(5 marks)

1. Write a descriptive paragraph describing a moment when someone faces fear but overcomes it with courage.
2. Write a descriptive paragraph describing a busy marketplace, highlighting sounds, sights, and emotions.

Q5. Attempt any ONE of the following:(5 marks)

1. Write a short story beginning with:
"I never imagined that one small decision would change everything..."
(Theme: responsibility and consequences)
2. Write a diary entry about a day when you helped someone in need and felt proud of yourself.

SECTION – C: LANGUAGE THROUGH LITERATURE

Q6. Read the extract and answer the questions:

(5 × 1 = 5 marks)

A. "She was a timid little girl who rarely spoke in class.

Her silence was misunderstood as weakness,

but deep inside she carried a world of thoughts and emotions."

1. Who is being described?
2. Why was her silence misunderstood?
3. What quality did she possess internally?
4. How did others perceive her?
5. The word "timid" means:
a) Brave b) Shy c) Angry d) Proud

OR

B. The line highlights Evelyn Glennie's extraordinary determination and resilience. Despite losing her sense of hearing at a young age, she refused to let her disability define her limits. Instead of surrendering to despair, she trained herself to sense musical sounds through vibrations felt in different parts of her body. By carefully tuning her mind and body, she transformed a physical limitation into a unique strength. This ability enabled her to experience music in a deeply personal way and ultimately achieve excellence as a world-renowned percussionist. The extract celebrates human willpower, adaptability, and the power of perseverance in overcoming challenges.

i. What does the phrase "she did not give up" reveal about Evelyn's character?

- a) Fearfulness b) Determination c) Carelessness d) Confusion

ii. What can be inferred about Evelyn's attitude towards her disability from the extract?

iii. How did Evelyn learn to experience music?

- a) By using hearing aids b) By reading musical notes
c) By sensing vibrations d) By watching musicians

iv. Why is learning to hear music through vibrations considered extraordinary?

v. What message does the extract convey about overcoming challenges in life?

Q7. Read the poem extract and answer the questions:

(5 × 1 = 5 marks)

*(A) It takes much time to kill a tree,
Not a simple jab of the knife
Will do it. It has grown
slowly consuming the earth
Rising out of it, feeding
Upon its crust, absorbing
Years of sunlight, air, water,
And out if its leprous hide
Sprouting leaves.*

(i) What is the meaning of the word 'jab' in the above extract?

(ii) Fill in the blank with ONE WORD.

The poet says 'It has grown slowly consuming the Earth' to indicate that trees are grown by taking _____ from the Earth.

(iii) What emotions are most appropriately conveyed by the phrases 'leprous hide' and 'consuming the earth'?

I. Cruelty II. Decay III. Persistence IV. Horror V. Brutality

(a) II and III (b) I, IV and V (c) II, IV and V (d) I and III

(iv) What is the rhyme scheme of the given lines?

(a) No rhyme scheme (b) ababcdcd (c) ababbcc (d) None of these

(v) Find words from the given extract that rhyme with
Strife _____

Confide _____

(B) Frail crumbling houses, crumbling doors, crumbling rafters,
Crumbling wood, crumbling bodies, crumbling lives

Crumbling hearts-

The wind god winnows and crushes them all.

(i) Why is the word 'crumbling' repeated in the extract?.

(ii) Complete the following suitably.

"The wind god winnows and crushes them all" indicates that _____

(iii) What does the poet most likely intend by repeatedly using the word 'crumbling' in the lines 'Crumbling houses, crumbling doors, crumbling rafters'?

(a) To emphasise the fragile and weak nature of man-made structures

(b) To glorify the destructive power of the wind god

(c) To depict the ageing process of old buildings

(d) To suggest that time eventually destroys everything

(iv) Which word in the extract does not indicate 'destruction'?

(a) Crumbling (b) Crushes (c) Frail (d) Winnows

(v) Complete the following analogy.

Squash : _____ :: Direct: Blunt

Q8. Answer any FOUR (40–50 words) of the following questions: (4 × 3 = 12 marks)

1. Why did Kezia fear her father in *The Little Girl*?
2. What qualities made Einstein different as a student?
3. What lesson do we learn from *The Snake and the Mirror*?
4. How did Kalam's childhood influence his values?
5. How did Santosh Yadav break social barriers?

Q9. Answer any TWO (40–50 words) of the following questions:(2 × 3 = 6 marks)

1. What message does *The Last Leaf* convey?
2. How does *A House Is Not a Home* define true belonging?
3. What does the beggar's conduct reveal about him?

Q10. Answer any ONE (100–120 words) of the following questions:(1*6=6 marks)

i. "At the age of two and a half, Einstein still wasn't talking. When he finally learnt to speak, he uttered everything twice. Einstein did not know what to do with other children. From the above lines how can it be justified that Einstein was an unusual child with no indication of his potential greatness?"

ii. "It is the attitude towards the goal and not the money that matters." Do you agree? How did Sharapova prove it?

Q11. Answer any ONE (100–120 words) of the following questions: (1*6=6 marks)

- (i) What is Mahendra's role in the relationship between him and Iswaran? How does this relationship influence the events of the story?
- (ii) (ii) By nature and from childhood only human beings have dual or ambiguous attitudes to react differently in different situations. Keeping in mind the lesson 'The Lost Child', support the given statement.

JET CENTRALISED EXAMINATION
ANNUAL EXAMINATION, 2025-26
Grade 9: Hindi B (Code 085)

(SET-1)

Maximum Marks:80

Time allowed:3Hrs

Roll No:

सामान्य निर्देश:

निम्नलिखित निर्देशों का बहुत सावधानी से पढ़िये और उनका सख्ती से अनुपालन कीजिये:

- इस प्रश्नपत्र में कुल 4 खंड हैं-क,ख,ग,घ।
- खंड क में अपठित गद्यांश से प्रश्न पूछे गए हैं, जिनके उत्तर निर्देशानुसार दीजिए।
- खंड ख में व्यावहारिक व्याकरण से प्रश्न पूछे गए हैं, आंतरिक विकल्प दिए गए हैं।
- खंड ग में पाठ्यपुस्तक पर आधारित है, निर्देशानुसार उत्तर दीजिए।
- खंड घ रचनात्मक लेखन पर आधारित है, आंतरिक विकल्प दिए गए हैं।
- इस प्रश्नपत्र में कुल 17 प्रश्न हैं, सभी प्रश्न अनिवार्य हैं।
- यथासंभव चारों खंडों के उत्तर क्रमशः दीजिए।

खंड -क (अपठित बोध)

14

प्रश्न 1. निम्नलिखित गद्यांश को ध्यानपूर्वक पढ़िये तथा उस पर आधारित प्रश्नों के निर्देशानुसार उत्तर दीजिए।

दैनिक जीवन में हम अनेक लोगों से मिलते हैं, जो विभिन्न प्रकार के काम करते हैं-सड़क पर ठेला लगानेवाला, दूधवाला, नगर निगम का सफाईकर्मी, बस कंडक्टर, स्कूल अध्यापक, हमारा सहपाठी और ऐसे ही कई अन्य लोग। शिक्षा, वेतन, परंपरागत चलन और व्यवसाय के स्तर पर कुछ लोग निम्न स्तर पर कार्य करते हैं तो कुछ उच्च स्तर पर। एक माली के कार्य को सरकारी कार्यालय के किसी सचिव के कार्य से अति निम्न स्तर का माना जाता है, किंतु यदि यही अपने कार्य को कुशलतापूर्वक करता है और उत्कृष्ट सेवाएँ प्रदान करता है तो उसका कार्य उस सचिव के कार्य से कहीं बेहतर है, जो अपने काम में ढिलाई बरतता है तथा अपने उत्तरदायित्वों का निर्वाह नहीं करता। क्या आप ऐसे सचिव को एक आदर्श अधिकारी कह सकते हैं? वास्तव में पद महत्वपूर्ण नहीं है, बल्कि महत्वपूर्ण होता है, कार्य के प्रति समर्पण-भाव और कार्य-प्रणाली में पारदर्शिता।

इस संदर्भ में गांधी जी से उत्कृष्ट उदाहरण और किसका दिया जा सकता है, जिन्होंने अपने हर कार्य को गरिमामय मानते हुए किया। वे अपने सहयोगियों को श्रम की गरिमा की सीख दिया करते थे। दक्षिण अफ्रीका में भारतीय लोगों के लिए संघर्ष करते हुए उन्होंने सफाई करने जैसे कार्य को भी कभी नीचा नहीं समझा और इसी कारण स्वयं उनकी पत्नी कस्तूरबा से भी उनके मतभेद हो गए थे।

बाबा आमटे ने समाज द्वारा तिरस्कृत कुष्ठ रोगियों की सेवा में अपना समस्त जीवन समर्पित कर दिया। सुंदरलाल बहुगुणा ने अपने प्रसिद्ध 'चिपको आंदोलन' के माध्यम से पेड़ों को संरक्षण प्रदान किया। फादर डेमियन ऑफ मोलोकाई, मार्टिन लूथर किंग और मदर टेरेसा जैसी महान आत्माओं ने इसी सत्य को ग्रहण किया। इनमें से किसी ने भी कोई सत्ता प्राप्त नहीं की, बल्कि अपने जन-कल्याणकारी कार्यों से लोगों के दिलों पर शासन किया। गांधी जी का स्वतंत्रता के लिए संघर्ष उनके जीवन का एक पहलू है, किंतु उनका मानसिक क्षितिज वास्तव में एक राष्ट्र की सीमाओं में बंधा हुआ नहीं था। उन्होंने सभी लोगों में ईश्वर के दर्शन किए। यही कारण था कि कभी किसी पंचायत तक के सदस्य नहीं बनने वाले गांधी जी की जब मृत्यु हुई तो अमेरिका का राष्ट्रध्वज भी झुका दिया गया था।

सही विकल्प चुनो :

1x3=3

a) विभिन्न व्यवसाय करने वाले लोगों के समाज में निम्न स्तर और उच्च स्तर को किस आधार पर तय किया जाता है?

क) शिक्षा ख) वेतन ग) परंपरागत चलन घ) उपर्युक्त सभी विकल्प उचित हैं

b) एक माली का कार्य सचिव के कार्य से बेहतर कब माना जाता है?

क) जब वह उत्कृष्ट कार्य नहीं करता है।
 ख) जब वह बिना वेतन के कार्य करता है।
 ग) जब वह उत्कृष्ट सेवाएं प्रदान करता है
 घ) जब अपना कार्य कुशलता पूर्वक नहीं करता

c) निम्नलिखित कथन और कारण को ध्यानपूर्वक पढ़िए। तत्पश्चात नीचे दिए विकल्पों में से उचित विकल्प चुनकर उत्तर लिखिए।

कथन(A): गांधी जी की जब मृत्यु हुई तो अमेरिका का राष्ट्रध्वज भी झुका दिया गया था।

कारण (R): उनका मानसिक क्षितिज राष्ट्र की सीमाओं में बंधा हुआ नहीं था।

क) कथन (A) सही है , कारण (R) गलत है।
 ख) कथन (A) गलत है , कारण (R) सही है।
 ग) कथन (A) और कारण (R) दोनों सही हैं ।
 घ) कथन (A) और कारण (R) दोनों गलत हैं।

d) निम्नलिखित प्रश्नों के उत्तर विस्तार से दो:

2x2=4

1) कार्य के प्रति समर्पण-भाव रखने वाले कोई भी दो महापुरुषों के उदाहरण दो।

2) गांधी जी की पत्नी कस्तूरबा से भी उनके मतभेद किस कारण हो गए थे?

प्रश्न 2 .निम्नलिखित गद्यांश को ध्यानपूर्वक पढ़िये तथा उस पर आधारित प्रश्नों के निर्देशानुसार उत्तर दीजिए।

प्राकृतिक संसाधनों का विवेकपूर्ण उपयोग मानव अस्तित्व के लिए अत्यंत आवश्यक है। पृथ्वी पर जल, वायु, खनिज, वनस्पति और जीव-जंतु जैसे संसाधन सीमित मात्रा में उपलब्ध हैं। लेकिन आधुनिक समय में बढ़ती जनसंख्या, औद्योगीकरण और शहरीकरण ने इन संसाधनों का अत्यधिक दोहन करना शुरू कर दिया है। यदि यही प्रवृत्ति जारी रही तो आने वाली पीढ़ियों के लिए इन संसाधनों की उपलब्धता संकट में पड़ सकती है। पृथ्वी का तापमान लगातार बढ़ रहा है। ग्लेशियर पिघल रहे हैं, समुद्र का जलस्तर बढ़ रहा है, और प्राकृतिक आपदाओं की संख्या भी बढ़ती जा रही है। यह सब संकेत हैं कि प्रकृति के संतुलन

को बिगाड़ा जा चुका है। विकास की अंधी दौड़ में हमने यह भूल किया है कि प्राकृतिक संसाधन केवल उपभोग की वस्तु नहीं हैं, बल्कि वे पृथ्वी के जीवन तंत्र का आधार हैं। सरकारों और अंतरराष्ट्रीय संस्थाओं द्वारा पर्यावरण संरक्षण हेतु अनेक प्रयास किए गए हैं, जैसे-प्लास्टिक पर प्रतिबंध, हरित ऊर्जा को बढ़ावा, वन संरक्षण कानून, स्वच्छ भारत मिशन आदि। किंतु जब तक आम नागरिकों में पर्यावरण के प्रति जागरूकता नहीं होगी, तब तक कोई भी प्रयास सफल नहीं हो पाएगा। पेड़ लगाना, वर्षा जल संचयन करना, अपशिष्ट प्रबंधन अपनाना और ऊर्जा की बचत करना ऐसे छोटे-छोटे कार्य हैं, जो प्रत्येक व्यक्ति कर सकता है। विद्यालयों में पर्यावरण शिक्षा अनिवार्य की गई है ताकि बचपन से ही बच्चों में प्रकृति के प्रति जिम्मेदारी का भाव उत्पन्न हो। यह भी देखा गया है कि जिन क्षेत्रों में स्थानीय समुदाय पर्यावरणीय कार्यों में भागीदारी निभाते हैं, वहाँ परिणाम अधिक सकारात्मक और स्थायी होते हैं। हमें यह समझना होगा कि संसाधनों का संरक्षण केवल पर्यावरण की दृष्टि से ही नहीं, बल्कि सामाजिक और आर्थिक दृष्टिकोण से भी अनिवार्य है। यह संरक्षण न केवल धरती को बचाएगा, बल्कि आर्थिक स्थिरता, आजीविका के अवसर और सार्वजनिक स्वास्थ्य को भी बेहतर बनाएगा।

सही विकल्प चुनो :

1x3=3

a) प्राकृतिक संसाधनों का अत्यधिक दोहन किस कारण हो रहा है?

- (क) धार्मिक आयोजनों के कारण
- (ख) वैश्विक युद्ध के कारण
- (ग) जनसंख्या वृद्धि, औद्योगीकरण और शहरीकरण
- (घ) केवल कृषि कार्यों के कारण

b) संसाधनों का संरक्षण क्यों आवश्यक है?

- (क) केवल जीव-जंतुओं के लिए
- (ख) कृषि भूमि बढ़ाने के लिए
- (ग) सामाजिक, आर्थिक और पर्यावरणीय लाभ के लिए
- (घ) धार्मिक स्थलों की रक्षा के लिए

c) निम्नलिखित कथन और कारण को ध्यानपूर्वक पढ़िए। तत्पश्चात नीचे दिए विकल्पों में से उचित

विकल्प चुनकर उत्तर लिखिए।

कथन (A): संसाधनों का विवेकपूर्ण उपयोग पृथ्वी के जीवन-तंत्र को संतुलित रखने में सहायक होता है।

कारण (R): संसाधनों के अंधाधुंध उपयोग से आर्थिक प्रगति और रोजगार के अवसर बढ़ते हैं।

- (क) A और R दोनों सही हैं और R, A की सही व्याख्या करता है।
- (ख) A और R दोनों सही हैं लेकिन R, A की सही व्याख्या नहीं करता।
- (ग) A सही है, R गलत है।
- (घ) A गलत है, R सही है।

d) निम्नलिखित प्रश्नों के उत्तर विस्तार से दो:

2x2=4

- 1) यदि वर्तमान प्रवृत्ति जारी रही तो भविष्य में क्या संकट उत्पन्न हो सकता है?
- 2) सरकार द्वारा किए गए पर्यावरणीय प्रयासों का उल्लेख कीजिए।

खंड-ख (व्यावहारिक व्याकरण)

1X16=16

प्रश्न-3 शब्द और पद पर आधारित किन्हीं दो प्रश्नों के सही उत्तर लिखो:

1X2=2

क) शब्द और पद को परिभाषित करो ।

ख) एक शब्द से अन्य शब्दों का निर्माण किस प्रकार होता है ?

ग) पद कहलाने के लिए शब्द को अपने स्वरूप में किस प्रकार परिवर्तन करना पड़ता है?

प्रश्न-4 अनुस्वार और अनुनासिक पर आधारित किन्हीं दो प्रश्नों के सही उत्तर लिखो:

1X2=2

उचित स्थान पर अनुस्वार/अनुनासिक लगाकर मानक रूप लिखो

क) सगति

ख) हसमुख

ग) ऊट

प्रश्न-5 उपसर्ग/प्रत्यय पर आधारित किन्हीं चार प्रश्नों के सही उत्तर लिखो:

1X4=4

क) 'रंग' शब्द में प्रत्यय जोड़कर नया शब्द बनाओ।

ख) 'आदर' शब्द में उपसर्ग जोड़कर नया शब्द बनाओ ।

ग) 'हम' उपसर्ग से नया शब्द बनाओ।

घ) 'त्व' प्रत्यय से नया शब्द बनाओ।

ङ) 'अभिवादन' शब्द में मूल शब्द क्या होगा।

प्रश्न-6 स्वर संधि पर आधारित किन्हीं तीन प्रश्नों के सही उत्तर लिखो:

1X3=3

क) महर्षि - विच्छेद कर भेद लिखो।

ख) दंतौष्ठ - विच्छेद कर भेद लिखो।

ग) संधि कर भेद लिखो - रजनी+ईश

घ) संधि कर भेद लिखो - सु+अच्छ

प्रश्न-7 विराम चिह्न पर आधारित किन्हीं दो प्रश्नों के सही उत्तर लिखो:

1X2=2

उचित स्थान पर विराम चिह्न लगाओ

क) चिड़ीमार बोला ये कबूतर तोता मैना और मोर बिकाऊ हैं

ख) परीक्षा के लिए वह दिन रात मेहनत कर रही है

ग) अरे तुम कब आ गए

प्रश्न-8 अर्थ के आधार वाक्य भेद पर आधारित किन्हीं तीन प्रश्नों के सही उत्तर लिखो:

1X3=3

क) कृपया! ध्यान दीजिए। (अर्थ के आधार वाक्य भेद लिखो)

ख) मैं आज विद्यालय अवश्य जाऊँगा। (इस वाक्य को निषेधवाचक वाक्य में बदलो)

ग) शायद कल वह मेरे घर आएगा। (अर्थ के आधार वाक्य भेद लिखो)

घ) महात्मा गाँधीजी को कौन नहीं जानता? (इस वाक्य को विधानवाचक वाक्य में बदलो)

खंड -ग (पाठ्य पुस्तक और पूरक पाठ्य पुस्तक)

30

प्रश्न-9 दिए गए पठित गद्यांश को पढ़कर प्रश्नों के सही विकल्प चुनकर लिखो।

1X5=5

‘बेस कैंप’ में पहुँचने से पहले हमें एक और मृत्यु की खबर मिली। जलवायु अनुकूल न होने के कारण एक रसोई सहायक की मृत्यु हो गई थी। निश्चित रूप से हम आशाजनक स्थिति में नहीं चल रहे थे। एवरेस्ट शिखर को मैंने पहले दो बार देखा था, लेकिन एक दूरी से। बेस कैंप पहुँचने पर दूसरे दिन मैंने एवरेस्ट पर्वत तथा इसकी अन्य श्रेणियों को देखा। मैं भौचक्का होकर खड़ी रह गई और एवरेस्ट, ल्होत्से और नुत्से की ऊँचाइयों से घिरी, बर्फीली टेढ़ी-मेढ़ी नदी को निहारती रही। हिमपात अपने आपमें एक तरह से बर्फ के खंडों का अव्यवस्थित ढंग से गिरना ही था। हमें बताया गया कि ग्लेशियर के बहने से अकसर बर्फ में हलचल हो जाती थी, जिससे बड़ी-बड़ी बर्फ की चट्टानें तत्काल गिर जाया करती थीं और अन्य कारणों से भी अचानक प्रायः खतरनाक स्थिति धारण कर लेती थीं। सीधे धरातल पर दरार पड़ने का विचार और इस दरार का गहरे-चौड़े हिम-विदर में बदल जाने का मात्र खयाल ही बहुत डरावना था। इससे भी ज़्यादा भयानक इस बात की जानकारी थी कि हमारे संपूर्ण प्रवास के दौरान हिमपात लगभग एक दर्जन आरोहियों और कुलियों को प्रतिदिन छूता रहेगा।

दूसरे दिन नए आनेवाले अपने अधिकांश सामान को हम हिमपात के आधे रास्ते तक ले गए। डॉ. मीनू मेहता ने हमें अल्यूमिनियम की सीढ़ियों से अस्थायी पुलों का बनाना, लट्ठों और रस्सियों का उपयोग, बर्फ को आड़ी-तिरछी दीवारों पर रस्सियों को बाँधना और हमारे अग्रिम दल के अभियांत्रिकी कार्यों के बारे में हमें विस्तृत जानकारी दी।

1) बेस कैंप पहुँचने से पहले लेखिका को कौन सी बुरी खबर मिली?

- क) रसोई सहायक की मृत्यु ख) नेता की मृत्यु
ग) उपनेता की मृत्यु घ) शेरपा की मृत्यु

2) बेसकैंप पहुँचने से पहले लेखिका ने एवरेस्ट को कितनी बार देखा था?

- क) 2 ख) 3 ग) 4 घ) 5

3) लेखिका को अग्रिम दल के अभियांत्रिकी कार्यों के बारे में विस्तृत जानकारी किसने दी?

- क) कर्नल खुल्लर ख) कर्नल सोनाराम ग) कर्नल प्रेमचंद घ) डॉक्टर मीनू मेहता

4) लेखिका को कौन सा खयाल ही बहुत डरावना लगा था?

- क) एवरेस्ट शिखर ख) दरार का गहरे-चौड़े हिम-विदर में बदल जाने का
ग) हिमपात का घ) जलवायु अनुकूल न होने का

5) डॉक्टर मीनू मेहता ने क्या जानकारी दी?

- i) अल्यूमिनियम की सीढ़ियों से अस्थायी पुलों का बनाने की
ii) लट्ठों और रस्सियों का उपयोग करने की
iii) बर्फ की आड़ी-तिरछी दीवारों पर रस्सियों को बाँधने की
iv) सामान को ले जाने की

क) i और ii

ख) i और iii

ग) i, ii और iii

घ) ii और iv

प्रश्न 10-निम्नलिखित प्रश्नों में से किन्हीं 3 प्रश्नों के उत्तर दीजिये:(25-30शब्दों में)

2X3=6

क)लेखक ने महादेव देसाई की तुलना किससे तथा क्यों की?

ख)"रामन के लिए सरकारी सुविधाओं से सरस्वती की साधना ही अधिक महत्वपूर्ण थी । " स्पष्ट कीजिए।

ग)लेखक ने घर आए अतिथि के साथ 'अतिथि देवो भवः' इस परंपरा का निर्वाह किस तरह किया? लेकिन फिर ऐसा क्यों कहा "अतिथि सदैव देवता नहीं होता, वह मानव और थोड़े अंशों में राक्षस भी हो सकता है।"

घ)'शोक करने, गम मनाने के लिए भी सहूलियत चाहिए और... दुखी होने का भी एक अधिकार होता है।

लेखक ने ये शब्द किस आधार पर कहे हैं? समझाइए।

प्रश्न11-दिए गए पठित पद्यांश को पढ़कर प्रश्नों के सही विकल्प चुनकर लिखो।

1X5=5

उभरी नसोंवाले हाथ

घिसे नाखूनोंवाले हाथ

पीपल के पत्ते-से नए-नए हाथ

जूही की डाल-से खुशबूदार हाथ

गंदे कटे-पिटे हाथ

ज़ख्म से फटे हुए हाथ

खुशबू रचते हैं हाथ

खुशबू रचते हैं हाथ।

यहीं इस गली में बनती हैं

मुल्क की मशहूर अगरबत्तियाँ

इन्हीं गंदे मुहल्लों के गंदे लोग

बनाते हैं केवड़ा गुलाब खस और रातरानी

अगरबत्तियाँ

दुनिया की सारी गंदगी के बीच

दुनिया की सारी खुशबू

रचते रहते हैं हाथ

खुशबू रचते हैं हाथ

खुशबू रचते हैं हाथ।

1) खुशबू से रचते हैं हाथ में कवि किसकी बात कर रहा?

क) अगरबत्तियाँ बनाने वालों के

ख) खुद के

ग) नए इलाके के

घ) उपर्युक्त में से कोई नहीं

2) जहाँ अगरबत्तियाँ बनती हैं, वहाँ का माहौल कैसा होता है?

क) अगरबत्ती की मोहक खुशबू से भरा

ख)बहुत ज्यादा गंदगी और बदबू से भरा

ग) पवित्र

घ) शांत और स्वच्छ

3) कविता में किस तरह के हाथों की चर्चा नहीं हुई है?

- क) जख्म से फटे हुए हाथ
- ख) जूही की डाल-से खुशबूदार हाथ
- ग) पीपल के पत्ते-से नए-नए हाथ
- घ) बड़े नाखूनों वाले हाथ

4) खुशबू रचने से अभिप्राय है-

- क) इत्र का उपयोग करना
- ख) समाज में सौंदर्य की सृष्टि करना
- ग) गुलाब से घर महकाना
- घ) अपने जीवन को सुख-सुविधापूर्ण बनाना

5) केवड़ा गुलाब खस और रातरानी अगरबतियाँ कौन बनाता है?

- क) अमीर लोग
- ख) गरीब लोग
- ग) गंदे लोग
- घ) इंजीनियर

प्रश्न 12-निम्नलिखित प्रश्नों में से किन्हीं 3 प्रश्नों के उत्तर दीजिये -:(25-30शब्दों में) 2X3=6

क) 'अग्नि पथ' कविता में निहित संदेश अपने शब्दों में स्पष्ट कीजिए।

ख) आशय स्पष्ट करो: रहिम्न देखि बड़ेन को, लघु न दीजिये डारि।
जहाँ काम आवे सुई, कहा करे तरवारि॥

ग) रैदास के पहले पद में भगवान और भक्त की जिन-जिन चीजों से तुलना की गई है, उनका उल्लेख कीजिए।

घ) जब शुक गाता है, तो शुकी के हृदय पर क्या प्रभाव पड़ता है? गीत-अगीत कविता के आधार पर स्पष्ट करो।

प्रश्न 13-'संचयन' पर आधारित किन्हीं 2 प्रश्नों के उत्तर 50-60 शब्दों में दो: 4X2=8

क) 'इन कृतियों के बीच अपने को कितना भरा-भरा महसूस करता हूँ' - का आशय स्पष्ट कीजिए। क्या पुस्तकें आपके अकेलेपन की साथी बन सकती हैं स्पष्ट करो।

ख) 'गिल्लू' पाठ के आधार पर बताइए कि कौए को एक साथ समादरित और अनादरित प्राणी क्यों कहा गया है? इस कहानी में कौए का क्या प्रसंग आया है?

ग) "अपनी शक्ति के अनुसार योजना बनाने वाला ही सफल होता है"-स्मृति पाठ के अनुसार इस कथन की विवेचना कीजिए।

खंड - घ (रचनात्मक लेखन)

20

प्रश्न 14-निम्नलिखित विषयों में से किसी एक विषय पर दिये गए संकेत बिंदुओं के आधार पर लगभग 120 शब्दों में अनुच्छेद लिखिए - 5X1=5

क) परीक्षा का तनाव

संकेत बिंदु: तनाव का अर्थ, कारण, विद्यार्थियों पर प्रभाव, तनाव दूर करने के उपाय, सकारात्मक दृष्टिकोण

अथवा

ख) पुस्तकों का महत्व

संकेत बिन्दु: पुस्तकें - ज्ञान का स्रोत, चरित्र निर्माण, मनोरंजन और प्रेरणा, पुस्तकों से संस्कार, जीवन में उपयोगिता

अथवा

ग) अतिथि देवो भवः

संकेत बिन्दु: अतिथि भगवान का रूप, अतिथि कौन, पाश्चात्य संस्कृति का प्रभाव

प्रश्न 15- किसी एक विषय पर लगभग 100 शब्दों में पत्र लेखन करो-

5X1=5

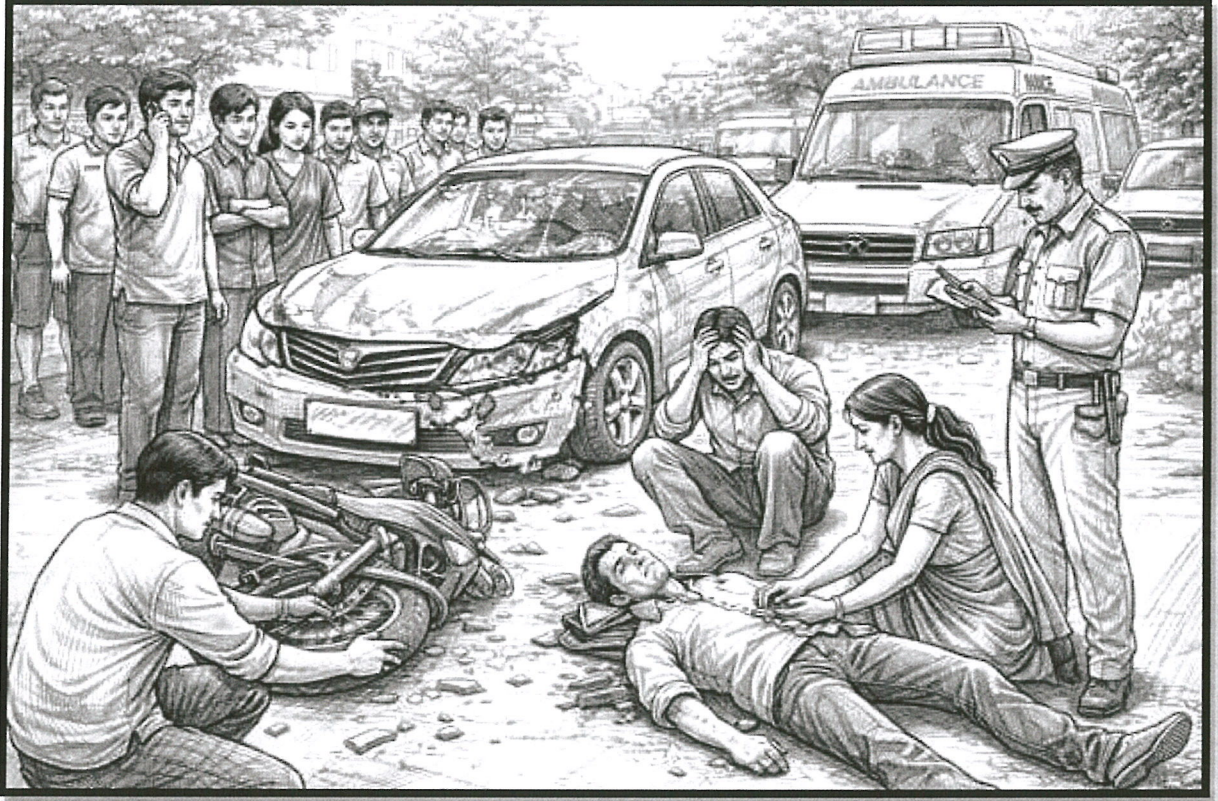
आपके मित्र ने आपके ही विद्यालय में प्रवेश लिया है। मित्र को विद्यालय के नए नियमों की जानकारी देते हुए पत्र लिखो।

अथवा

ख) आपके दादाजी ने आपके जन्मदिवस पर आपका मनपसंद उपहार भेजा है। उन्हें धन्यवाद देते हुए व उपहार की उपयोगिता बताते हुए एक पत्र लिखो।

प्रश्न 16-चित्र वर्णन करो:(लगभग 100 शब्दों में)

5X1=5

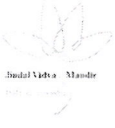
प्रश्न 17-किसी एक विषय पर संवाद लेखन करो ।

5X1=5

क) गलत संगति से नुकसान विषय पर माँ और पुत्र/पुत्री का संवाद लेखन करो ।

अथवा

ख) मोबाइल की लत विषय पर दो मित्रों का संवाद लेखन करो ।

Jindal Vidya Mandir JSW Hill Side Township

Annual Examination (2025-26)

Class: IX

Set- A

Duration: 3 Hours

Subject: Kannada

Max.Marks: 80

ಸೂಚನೆಗಳು:

- ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 9 ಪುಟ ಗಳು 15 ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿರುತ್ತವೆ.
- ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆಯು **PART - 1 & PART - 2** ಎಂಬ ಎರಡು ಭಾಗಗಳನ್ನು ಮತ್ತು A B C D ಎಂಬ ನಾಲ್ಕು ವಿಭಾಗಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತವೆ.
- PART - 1 SECTION -A** ನಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 4 ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು, 10 ಬಹು ಆಯ್ಕೆಯ ಉಪ-ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಮತ್ತು ಬರವಣಿಗೆಯ 10 ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿರುತ್ತವೆ.
- PART - 1 SECTION -B** ಅನ್ವಯಿಕ ವ್ಯಾಕರಣದಲ್ಲಿ 10 ಬಹುಆಯ್ಕೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು, 5 ಬರವಣಿಗೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಮತ್ತು ಪಠ್ಯಪೂರಕದ 5 ಬಹು ಆಯ್ಕೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಬೇಕು.
- PART - 2 -SECTION - C** (ಬರವಣಿಗೆ ಕೌಶಲ್ಯ) ಯಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಬೇಕು.
- PART - 2 -SECTION - D** (ಪಠ್ಯಗಳ ಅಧ್ಯಯನ) ಯಲ್ಲಿರುವ 11 ರಿಂದ 15 ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸೂಚನೆಯಂತೆ ಉತ್ತರಿಸಬೇಕು. _

ಭಾಗ A (40 ಅಂಕಗಳು)	ವಾಚನ ಮತ್ತು ಗ್ರಹಿಕಾ ಕೌಶಲ್ಯ	10 ಅಂಕಗಳು
	ಅನ್ವಯಿಕ ವ್ಯಾಕರಣ	15 ಅಂಕಗಳು
	ಬಹು ಆಯ್ಕೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪಠ್ಯಗಳ ಅಧ್ಯಯನ	05 ಅಂಕಗಳು
ಭಾಗ B (40 ಅಂಕಗಳು)	ಬರವಣಿಗೆ ಕೌಶಲ್ಯ	12 ಅಂಕಗಳು
	ಪಠ್ಯಗಳ ಅಧ್ಯಯನ	28 ಅಂಕಗಳು
	ಒಟ್ಟು ಅಂಕಗಳು	80 ಅಂಕಗಳು

PART - 1 (40 ಅಂಕಗಳು)

SECTION-A (ವಾಚನ ಮತ್ತು ಗ್ರಹಿಕಾ ಕೌಶಲ್ಯ) = 20 ಅಂಕಗಳು

I. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಗದ್ಯಾಂಶವನ್ನು ಓದಿಕೊಂಡು ಅದರ ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ 5X1=5

ಭಾರತೀಯ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸಂಗೀತದಲ್ಲಿ 'ಬಿಷ್ಣುಪುರ ಘರಾನಾ'ಕ್ಕೆ ಮಹತ್ವದ ಪಾತ್ರವಿದೆ. ಕ್ರಿ.ಶ. 1702ರಲ್ಲಿ ಇದು ಅಸ್ತಿತ್ವ ಪಡೆಯಿತು. ಎಂದು ಚರಿತ್ರಕಾರರು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ 'ಬಿಷ್ಣುಪುರ ಘರಾನಾ'ದ ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತಾ ಎನ್ನಬಹುದಾದ, 'ಸೇನಿ ಘರಾನಾ'ದಲ್ಲಿ ಅದ್ಭುತ ಪರಿಣತಿ ಪಡೆದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಮೂಲದ ಬಹಾದೂರ್ ಖಾನ್ ಬಿಷ್ಣುಪುರಕ್ಕೆ ಬಂದದ್ದು ಅದೇ ವರ್ಷ ಆದರೆ ಕೆಲವು ಇತಿಹಾಸ ತಜ್ಞರ ಪ್ರಕಾರ "ಬೀಜ ಬಿತ್ತುವ ಮುನ್ನ ಮಣ್ಣು ಹದವಾಗಿರಲೇಬೇಕು ಆಗ ಮಾತ್ರ ಮೊಳಕೆಯೊಡೆದು, ಸಸಿಯಾಗಿ, ಸಮೃದ್ಧಫಲ ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯ" 'ಬಿಷ್ಣುಪುರ ಘರಾನಾ' ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲೇ ಈ ಸಂಗೀತ ಪ್ರಕಾರವು ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಲು ಬಹಾದೂರ್ ಖಾನ್ ಕಾರಣವಾಗಿದ್ದರೂ ಆತನ ಬಿಷ್ಣುಪುರಕ್ಕೆ ಬರುವ ಮೊದಲೇ ಅಲ್ಲಿನ ನೆಲ ಹದಗೊಂಡಿತ್ತು. ಆರ್ಥಿಕ, ವಾಣಿಜ್ಯ, ಗಣಿತ, ಗುಡಿ ಕೈಗಾರಿಕೆ, ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಮೊದಲಾದ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ವಿಷ್ಣುಮಠದ ಆ ಕಾಲದ ಏಳಿಗೆಯೇ ಈ ಮಾತಿಗೆ ಸಾಕ್ಷಿ ಶಂಖು, ಸೆಣಬು, ರೇಷ್ಮೆ, ಟೆಕ್ಸಾಕೋಟಾ ಮೊದಲಾದ ಗುಡಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲವದು. 'ಚರ್ಚುಪದ'(ಜಾನಪದ) ಸಾಹಿತ್ಯವು

ಉತ್ತಂಗಕ್ಕೆರಿತು . ದಾರು ಚಂಡೀದಾಸನು 'ಸುಸೋಪುರಾಣ' ಮತ್ತು 'ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಕೀರ್ತನ'ಯನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸಂಗೀತವೂ ಇಲ್ಲಿ ಭದ್ರವಾಗಿ ಬೇರೂರಿತು. ಪಾಂಚಾಲಿ, ರಾಮಲೀಲಾ, ಕೃಷ್ಣಲೀಲಾ ಮೊದಲಾದ ಕಥಾನಕಗಳು ಹಾಡಿನಿಂದಲೇ ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿದ್ದವು. ಹೀಗೆ ಪರಿಪಕ್ವಗೊಂಡಿದ್ದ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಬಹಾದೂರ್ ತನ್ನ 'ಸೇನಿಘರಾನಾ' ಸಂಗೀತವನ್ನು ಬಿತ್ತಿದನು. ಅದು ವಿಷ್ಣುವರ್ಮರ ಘರಾನಾವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಿತು. ಬಹಾದೂರ್ ಖಾನ್‌ನನ್ನು ಕರೆತಂದವನು ಮಲ್ಲರಾಜ ಎರಡನೆಯ ರಘುನಾಥ್ ಸಿಂಗ್, ಆಗ ಮೊಘಲ್ ಸಾಮ್ರಾಟನಾಗಿದ್ದವನು ಔರಂಗ್ ಜೇಬ್, ಆತನಿಗೆ ಕಲೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಗೀತದಲ್ಲಿ ಕಿಂಚಿತ್ ಆಸಕ್ತಿಯೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಯುದ್ಧಮಾಡಿ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಗೆದ್ದುಕೊಂಡಬಲ್ಲವರಷ್ಟೇ ಅವನಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿದ್ದವರು. ಉಳಿದವರೆಲ್ಲಾ ಅವನ ಪ್ರಕಾರ ನಿಷ್ಪಯೋಜಕರು, ಹಾಗಾಗಿ ಅವನು ಸಿಂಹಾಸನವೇರುತ್ತಲೇ ಕಲೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಗೀತಗಳಿಗೆ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದ ರಾಜಾಶ್ರಯ ಪೋಷಣೆಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ. ಹೀಗೆ ನೆಲೆ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದ ಬಹಾದೂರ್ ಖಾನ್ ನನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದ್ದು ಮಲ್ಲರಾಜ ಎರಡನೇ ರಘುನಾಥ್ ಸಿಂಗ್, ಬಿಷ್ಣುಪುರದಲ್ಲಿ ಆಗ ಕೀರ್ತನಾ ಸಂಗೀತ ಔನ್ನತ್ಯಕ್ಕೆರಿದ ಕಾಲವಾಗಿತ್ತು. ಇಂದು 'ಬಹಾದೂರ್ ಖಾನ್' ಎಂದು ಗುರುತಿಸಲಾಗುವ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ರಾಜನು ಬಹಾದೂರ್ ಖಾನ್‌ಗೆ ಕೊಡುಗೆಯಾಗಿ ನೀಡಿದ. ಅಲ್ಲದೆ 500 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಮಾಸಿಕ ವೇತನವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿದ್ದನಂತೆ (ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ 500 ರೂಗೆ ಇರಬಹುದಾದ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ) ಹೀಗೆ ರಾಜಾಶ್ರಯದಲ್ಲಿ 'ಸೇನಿಘರಾನಾ'ವು ಬಿಷ್ಣುಪುರ ಘರಾನಾವಾಗಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಯಿತು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ ಗಧಾಧರ್ ಚಕ್ರವರ್ತಿ, ರಾಮ್ ಶಂಕರ್ ಭಟ್ಟಾಚಾರ, ಜಾಡುಭಟ್ಟ, ಅನಂಶ ಲಾಲ್ ಬಂಧೋಪಾಧ್ಯಾಯ ಮೊದಲಾದ ಅನೇಕರು 'ಬಿಷ್ಣುಪುರ ಘರಾನಾ' ದೇಶದಲ್ಲೆಡೆ ಹಬ್ಬಲು ತಮ್ಮ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ನೀಡಿದರು.

ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು:

1. ಬಿಷ್ಣುಪುರ ಘರಾನಾ----- ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದಿತು.

- A.1702 B.1772 C.1782 D.1292

2. -----ದೊರೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಹಾದೂರ್ ಖಾನ್ ಗುರುತಿಸಲ್ಪಟ್ಟನು.

- A. ಸೇನಿ ಘರಾನಾ B. ಷಹಜಹಾನ್ C. ಅಕ್ಬರ್ D. ಮಲ್ಲರಾಜ ಎರಡನೆಯ ರಘುನಾಥ್ ಸಿಂಗ್

3. ಸುನೋಪುರಾಣ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ಪುರಾಣ ವನ್ನು ರಚಿಸಿದವರು-----

- A. ಬಾರೂ ಚಂಡಿದಾಸ B. ಸೋಮೇಶ್ವರ C. ಬೀ ರಬಲ್ D. ಜಹಾಂಗೀರ್

4. ಬಹಾದೂರ್ ಖಾನ್ ಪರಿಚಯಿಸಿದ ಸಂಗೀತ ಪ್ರಕಾರ-----

- A. ಭರತನಾಟ್ಯ B. ಕುಚುಪುಡಿ C. ಎಲ್ಲವೂ D. ಸೇನಿ ಘರಾನಾ

5. ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಓದಿ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಹೇಳಿಕೆ-1. ಪಾಂಚಾಲಿ ರಾಮಲೀಲಾ ಕೃಷ್ಣ ಲೀಲಾ ಇವು ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿದ್ದ ಕಥಾನಕಗಳು.

ಹೇಳಿಕೆ ; -2 ಭಾರತೀಯ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸಂಗೀತದಲ್ಲಿ 'ಬಿಷ್ಣುಪುರ ಘರಾನಾ'ಕ್ಕೆ ಮಹತ್ವದ ಪಾತ್ರವಿದೆ.

- A. 2 ನೆಯ ಹೇಳಿಕೆ ಸರಿಯಾಗಿದೆ. B. 1 ಮತ್ತು 2ನೆಯ ಹೇಳಿಕೆಗಳು ಸರಿಯಾಗಿವೆ.
C. 1 ನೆಯ ಹೇಳಿಕೆ ತಪ್ಪಾಗಿದೆ D. 2 ನೆಯ ಹೇಳಿಕೆ ಮಾತ್ರ ಸರಿಯಾಗಿದೆ.

2. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಗದ್ಯಾಂಶವನ್ನು ಓದಿಕೊಂಡು ಅದರ ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.

ಯೋಗದ ವಿಜ್ಞಾನವು ಕೆಲವು ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಯಾವುದೇ ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ನಂಬಿಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ಹುಟ್ಟುವ ಮುಂಚೆಯೇ ಅದರ ಮೂಲವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ ಮತ್ತು ಯೋಗದ ಅಭ್ಯಾಸವು ನಾಗರಿಕತೆಯ ಮುಂಜಾನೆಯಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು ಎಂದು ನಂಬಲಾಗಿದೆ. ಯೋಗದ ದಂತಕಥೆಯಲ್ಲಿ, ಶಿವನನ್ನು ಮುಖ್ಯ ಯೋಗಿ ಅಥವಾ ಆದಿಯೋಗಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಧಾನ ಗುರು ಅಥವಾ ಆದಿ ಗುರು ಎಂದು ನೋಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ, ಹಿಮಾಲಯದ ಕಾಂತಿಸರೋವರ ಆ ಸರೋವರದ ದಡದಲ್ಲಿ, ಆದಿಯೋಗಿ ತನ್ನ ಮಹತ್ವದ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪೌರಾಣಿಕ ಸಪ್ತ ಋಷಿಗಳು ಅಥವಾ "ಏಳು ಋಷಿಗಳಿಗೆ" ಸುರಿದರು. ಋಷಿಗಳು ಈ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಯೋಗ ವಿಜ್ಞಾನವನ್ನು ಏಷ್ಯಾ, ಮಧ್ಯಪ್ರಾಚ್ಯ, ಉತ್ತರ ಆಫ್ರಿಕಾ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಅಮೇರಿಕಾ ಸೇರಿದಂತೆ ಪ್ರಪಂಚದ ವಿವಿಧ ಭಾಗಗಳಿಗೆ ಕೊಂಡೊಯ್ದರು. ಕುತೂಹಲಕಾರಿಯಾಗಿ, ಇಂದಿನ ಸಂಶೋಧಕರು ಪ್ರಪಂಚದಾದ್ಯಂತ ಪ್ರಾಚೀನ ಸಮಾಜಗಳ ನಡುವೆ ಕಂಡುಬರುವ ಹತ್ತಿರದ ಸಮಾನಾಂತರಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಆಶ್ಚರ್ಯಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಯೋಗದ ಚೌಕಟ್ಟು ಅದರ ಸಂಪೂರ್ಣ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದದ್ದು ಭಾರತದಲ್ಲಿ. ಭಾರತೀಯ ಉಪಖಂಡದಾದ್ಯಂತ ಪ್ರಯಾಣಿಸಿದ ಸಪ್ತ ಋಷಿಯಾದ ಅಗಸ್ಯರು ಈ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಯೋಗದ ಜೀವನಶೈಲಿಯ ಸುತ್ತಲೂ ಮಾಡಿದರು. ಯೋಗದ ಚಿಂತನೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಿಂಧೂ ಸರಸ್ವತಿ ಕಣಿವೆಯ ನಾಗರಿಕತೆಯ ಮುದ್ರೆಗಳು ಮತ್ತು ಪಳೆಯುಳಿಕೆ ಅವಶೇಷಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಮತ್ತು ಯೋಗ ಸಾಧನಾ ಮಾಡುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಪ್ರಾಚೀನ ಭಾರತದಲ್ಲಿ, ಯೋಗದ ಉಪಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತವೆ. ಫಾಲಿಕ್ ಚಿಹ್ನೆಗಳು, ಮಾತೃದೇವತೆಯ ವಿಗ್ರಹಗಳ ಮುದ್ರೆಗಳು ತಂತ್ರ ಯೋಗವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತವೆ. ಯೋಗದ ಉಪಸ್ಥಿತಿಯು ಜಾನಪದ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು, ಸಿಂಧೂ ಕಣಿವೆಯ ನಾಗರಿಕತೆ, ವೈದಿಕ ಮತ್ತು ಉಪನಿಷತ್ತಿನ ಪರಂಪರೆ, ಬೌದ್ಧ ಮತ್ತು ಜೈನ ಪದ್ಧತಿಗಳು, ದರ್ಶನಗಳು, ಮಹಾಭಾರತ ಮತ್ತು ರಾಮಾಯಣದ ಕಥೆಗಳು, ಶೈವ, ವೈಷ್ಣವ ಮತ್ತು ತಾಂತ್ರಿಕ ಪದ್ಧತಿಗಳ ಅತೀಂದ್ರಿಯ ಪದ್ಧತಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ, ದಕ್ಷಿಣ ಏಷ್ಯಾದ ಅತೀಂದ್ರಿಯ ಪದ್ಧತಿಗಳಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಒಂದು ಆದಿಸ್ವರೂಪದ ಅಥವಾ ಕಲಬೆರಕೆಯಿಲ್ಲದ ಯೋಗವಿತ್ತು.

ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು:

5X1=5

1. ಯೋಗದ ದಂತಕಥೆಯಲ್ಲಿ, ಶಿವನನ್ನು _____ ಆಗಿ ನೋಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

A. ಯೋಗಿ, ಪ್ರಶಾಂತಯೋಗಿ, ರೌದ್ರಯೋಗಿ, ಮೌನಯೋಗಿ B. ಯೋಗಿ, ಕ್ರೋಧಯೋಗಿ, ರುಂಡಯೋಗಿ, ಕಮಂಡಲಯೋಗಿ

C. ಬೈರಾಗಿ, ಸಂತಯೋಗಿ, ಕಾರುಣ್ಯಯೋಗಿ, ಕರುಣಯೋಗಿ D. ಯೋಗಿ, ಆದಿಯೋಗಿ, ಪ್ರಧಾನ ಗುರು, ಆದಿಗುರು

2. ಆದಿಯೋಗಿ ತನ್ನ ಮಹತ್ವದ ಜ್ಞಾನವನ್ನು _____ ಸುರಿದರು.

A. ಐತಿಹಾಸಿಕ ಸಪ್ತ ಋಷಿಗಳಿಗೆ B. ಆಧ್ಯಾತ್ಮದ ಸಪ್ತ ಋಷಿಗಳಿಗೆ

C. ಪೌರಾಣಿಕ ಸಪ್ತಋಷಿಗಳಿಗೆ D. ಆಲೆಮಾರಿ ಋಷಿಗಳಿಗೆ

3. ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಓದಿ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಹೇಳಿಕೆ-1 ಸಪ್ತಋಷಿಗಳು ಯೋಗ ವಿಜ್ಞಾನವನ್ನು ಏಷ್ಯಾ, ಮಧ್ಯಪ್ರಾಚ್ಯ, ಉತ್ತರ ಆಫ್ರಿಕಾ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಅಮೇರಿಕಾ ಸೇರಿದಂತೆ ಪ್ರಪಂಚದ ವಿವಿಧ ಭಾಗಗಳಿಗೆ ಕೊಂಡೊಯ್ದರು.

ಹೇಳಿಕೆ-2 ಅಗಸ್ಯರು ಸಪ್ತಋಷಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು.

ಹೇಳಿಕೆ-3 ಫಾಲಿಕ್ ಚಿಹ್ನೆಗಳು, ಮಾತೃದೇವತೆಯ ವಿಗ್ರಹಗಳ ಮುದ್ರೆಗಳು ತಂತ್ರ ಯೋಗವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತವೆ.

- A. ಒಂದನೆ ಹೇಳಿಕೆ ಮಾತ್ರ ಸರಿಯಾಗಿದೆ. B. ಎರಡನೆ ಹೇಳಿಕೆ ಮಾತ್ರ ಸರಿಯಾಗಿದೆ.
C. ಮೂರು ಹೇಳಿಕೆಗಳು ಸರಿಯಾಗಿವೆ. D. ಮೊದಲೆರಡು ಹೇಳಿಕೆಗಳು ತಪ್ಪಾಗಿವೆ.

4. ಯಾವ ನಾಗರಿಕತೆಯ ಮುದ್ರೆಗಳು ಮತ್ತು ಪಳೆಯುಳಿಕೆ ಅವಶೇಷಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಮತ್ತು ಯೋಗ ಸಾಧನಾ ಮಾಡುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಪ್ರಾಚೀನ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಯೋಗದ ಉಪಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತವೆ.

- A. ಏಷ್ಯಾ, ಮಧ್ಯಪ್ರಾಚ್ಯ B. ದಕ್ಷಿಣ ಅಮೆರಿಕಾ C. ಸಿಂಧೂ ಸರಸ್ವತಿ ಕಣಿವೆಯ D. ಉತ್ತರ ಆಫ್ರಿಕಾ

5. ದಕ್ಷಿಣ ಏಷ್ಯಾದ ಅತೀಂದ್ರಿಯ ಪದ್ಧತಿಗಳಲ್ಲಿ, ತೋರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಯೋಗ---

- A. ಆದಿಸ್ವರೂಪ B. ಮುದ್ರೆಗಳು C. ತಂತ್ರಗಳು D. ಮಂತ್ರಗಳು

3. ಈಕೆಳಗಿನ ಜನಪದ ಕಲೆಗಳ ವೈಭವ ಎಂಬ ಪಠ್ಯಗದ್ಯಭಾಗವನ್ನು ಓದಿಕೊಂಡು, ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ

ಯಕ್ಷಗಾನ ನೃತ್ಯಪ್ರಧಾನ ಕಲೆ. ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ದೇಸೀ ಕಲೆಯಾಗಿದ್ದು ಆನಂತರ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಚೌಕಟ್ಟಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿದೆ. ಇದು ಪ್ರೇಕ್ಷಕರನ್ನು ಮಂತ್ರಮುಗ್ಧರನ್ನಾಗಿಸುವ ಅಪೂರ್ವ ಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳ ಕಥೆ. ಯಕ್ಷಗಾನದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ಮೂರು ಶೈಲಿಗಳು ತೆಂಕುತಿಟ್ಟು, ಬಡಗುತಿಟ್ಟು ಮತ್ತು ಬಡಬಡಗುತಿಟ್ಟು. ಯಕ್ಷಗಾನಕ್ಕೆ ದಶಾವತಾರ, ಬಯಲಾಟ, ಭಾಗವತರಾಟ ಎಂಬ ಹೆಸರೂ ಇವೆ. ಯಕ್ಷಗಾನ ಕಲಿಸುವವನೇ ಭಾಗವತನಾದ್ದರಿಂದ ಭಾಗವತರಾಟ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಬಂದಿದೆ. ಗೀತ, ಕುಣಿತ, ವೇಷಭೂಷಣ, ಮಾತುಗಾರಿಕೆ. ವಾದ್ಯ ಇವು ಬಯಲಾಟದ(ಮ್ಯಾಳ ಅಥವಾ ಅಟ್ಟಿದಾಟ) ಪಂಚ ಅಂಗಗಳು. ಆಟ ಆಡಿಸುವ ಸ್ಥಳ ರಂಗಸ್ಥಳ, ಆರಂಭದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಿದಿರು ಅಥವಾ ಕಂಬಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಮಾವಿನ ತೋರಣಗಳಿಂದ ಅಲಂಕರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ, ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ ರಂಗಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶನ ನಡೆಸುವರು. ಹಿಮ್ಮೇಳದವರಿಗೆ ಆಸನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇರುತ್ತದೆ. ತೆಂಕುತಿಟ್ಟಿನ ಚಂಡೆ ವಾದಕನಿಗೆ ಆಸನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಪಾತ್ರಧಾರಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಸಿಂಹಾಸನವಿರುತ್ತದೆ. ಬಡಗುತಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇದರ ಬದಲಿಗೆ ರಥದ ಆಕೃತಿಯ ಆಸನವನ್ನು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾಗಿ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಿಮ್ಮೇಳದ ಪ್ರಮುಖ ವಾದ್ಯ ಪರಿಕರಗಳೆಂದರೆ, ಚಂಡೆ, ಮದ್ದಳೆ, ಶ್ರುತಿ, ತಾಳ ಅಥವಾ ಜಾಗಟೆ ಯಕ್ಷಗಾನದಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ವೇಷಭೂಷಣಗಳು ತಿಟ್ಟು ಮತ್ತು ಪಾತ್ರಕನುಗುಣವಾಗಿ ವೈವಿಧ್ಯಮಯವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ತೆಂಕಿನಲ್ಲಿ ಅರ್ಥಗಾರಿಕೆಗೆ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯ ಇದ್ದು, ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕಿ ಗಿರಕಿ ಹೊಡೆಯುವುದು ಇದರ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ, ಬಡಗಿನಲ್ಲಿ ಕುಣಿತ ಹಾಗೂ ಅಭಿನಯಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯ ಇದ್ದು, ಚಕ್ರಮಂಡಿ ಕುಣಿತವಿರುತ್ತದೆ. ಹಾಡುಗಾರಿಕೆ ಹಾಗೂ ಕುಣಿತ ಯಕ್ಷಗಾನದ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಗಗಳು, ಕುಣಿತಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಅಭಿನಯ, ಜಿಗಿತ, ಸಂಭಾಷಣೆ. ಹುಲ್ಲುಗಳ ಚಲನೆ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರನ್ನು ತನ್ಮಯಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ ಇದರಲ್ಲಿ ನವರಸಗಳ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ರಾಮಾಯಣ, ಮಹಾಭಾರತ ಮತ್ತು ಭಾಗವತದ ಪ್ರಸಂಗಗಳನ್ನು ಆಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅ ಕಾಳಗ, ಸಂಹಾರ ಮತ್ತು ಕಲ್ಯಾಣಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಸಂಗಗಳೇ ಹೆಚ್ಚು. ರಂಗಸ್ಥಳ ಸಮೀಪವಿರುವ ನೇಪಥ್ಯವೇ ಚೌಕಿ ಅಥವಾ ಬೆಣ್ಣದ ಮನೆ. ಭಾಗವತರು ಹಿಮ್ಮೇಳ ಹಾಗೂ ಪಾತ್ರಧಾರಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಆಗಮಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪಾತ್ರಧಾರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಬಣ್ಣಗಳನ್ನು ತಾವೇ ಹಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಮೊದಲು ಚೌಕಿಯಲ್ಲಿ ಗಣಪತಿ ಪೂಜೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ತದನಂತರ ಕೋಡಂಗಿಗಳು ರಂಗ ಪ್ರವೇಶಿಸುವರು. ಗಣಪತಿ ಸ್ತುತಿಯ ಬಳಿಕ ವಿಷ್ಣು, ಪರಮೇಶ್ವರ, ದುರ್ಗೆ ಮೊದಲಾದ ದೇವತೆಗಳ ಸ್ತುತಿಯನ್ನು ಭಾಗವತರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಹಾಡಿನ ಅನಂತರ ಭಾಗವತರಿಂದ ಸಭಾವಂದನೆ ಆನಂತರ ಕೋಡಂಗಿಗಳು ಕುಣಿದು ಕುಪ್ಪಳಿಸಿ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರನ್ನು ರಂಜಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆನಂತರ ಬಾಲಗೋಪಾಲರ ಆಗಮನ ಹಾಗೂ ಸ್ತ್ರೀ ವೇಷಗಳ ಕುಣಿತ, ಪುರುಷರೇ ಸ್ತ್ರೀ ವೇಷ ಹಾಕುವುದು ಯಕ್ಷಗಾನದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ, ಯಕ್ಷಗಾನದ ಪೂರ್ವರಂಗ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುವ ಬಾಲಗೋಪಾಲ, ಸ್ತ್ರೀ ವೇಷಗಳ ಉದ್ದೇಶ ಮುಂದಿನ ಕಥಾ ಪ್ರಸಂಗಕ್ಕೆ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರನ್ನು ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಅಣಿಗೊಳಿಸುವುದೇ ಆಗಿದೆ. ಪುನಾ ದೇವತಾ ಸ್ತುತಿ ಆದನಂತರ ಅಂದಿನ ಪ್ರಸಂಗಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಒಡೋಲಗ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಪಾತ್ರಧಾರಿಗಳು

ಭಾಗವತರಿಗೆ ಆನಂತರ ರಂಗಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ವಂದಿಸಿ ಕುಣಿದು ತಮ್ಮ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವರು. ಕೃಷ್ಣಾರ್ಜುನ ಕಾಳಗ, ಕರ್ಣಾರ್ಜುನ ಕಾಳಗ, ಬಭ್ರುವಾಹನ ಕಾಳಗ, ಸುಧನ್ವಾರ್ಜುನ ಕಾಳಗ ಮೊದಲಾದವು ವೀರರಸ ಪ್ರಧಾನವಾದವುಗಳು ಚಂದ್ರಾವಳಿ ವಿಲಾಸ, ರತಿಕಲ್ಯಾಣ, ರತ್ನಾವತಿ ಕಲ್ಯಾಣ ಮೊದಲಾದವು ಶೃಂಗಾರ ರಸ ಪ್ರಧಾನ ಪ್ರಸಂಗಗಳು, ಇವಲ್ಲದೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರಮಹಾತ್ಮಗಳಿವೆ. ಯಕ್ಷಗಾನದ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಸಂಗಗಳಲ್ಲೂ ಹಾಸ್ಯ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ವಿಡಂಬನೆ ಕೂಡ ಹಾಸ್ಯದ ಒಂದು ಅಂಗ ಅದರಲ್ಲಿ ಹನುಮನಾಯಕ, ಕುದ್ಲೆ, ಚಾರಕ, ವನಪಾಲಕ ಮೊದಲಾದ ಪಾತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಸ್ಯ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಯಕ್ಷಗಾನದಲ್ಲಿ ತುಂಬ ಕಲಾತ್ಮಕವಾದದ್ದು ಬಣ್ಣದ ವೇಷ. ಇಂತಹ ಬೃಹತ್ ವೇಷಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬರುವುದು ನಡುರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ರಾಕ್ಷಸ ವೇಷಗಳು ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರ ಮಧ್ಯದಿಂದ ರಂಗ ಪ್ರವೇಶಿಸುವುದುಂಟು. ಈ ಪಾತ್ರ ಪ್ರವೇಶಿಸುವಾಗ ಎರಡು ಬದಿಗೆ ದೀವಟಿಗೆಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು, ರಾಳದ ಪುಡಿಯನ್ನು ಎರಚಿ ಜ್ವಾಲೆ ಎಬ್ಬಿಸಿ ಭಯಾನಕ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತಾರೆ. ಚಂಡೆಯ ಬಡಿತ, ರಾಕ್ಷಸರ ಕೂಗು ಅರೆನಿದ್ರೆಯಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರನ್ನು ಬಡಿದೆಬ್ಬಿಸುತ್ತದೆ. ಯಕ್ಷಗಾನ ಜನರಲ್ಲಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ನೀತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಸಂಗ ರಚಿಸಿದವರು ದುಷ್ಟನಿಗ್ರಹ ಶಿಷ್ಟಪರಿಪಾಲನೆ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಪ್ರಸಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು:-

5x1=5

1. ಯಕ್ಷಗಾನದ ಮೂರು ಶೈಲಿಗಳು ಯಾವುವು?
2. ಯಕ್ಷಗಾನ ಕಲಿಸುವವರನ್ನು ಏನೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ?
3. ಆಟ ಆಡಿಸುವ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಏನೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ?
4. ಚೌಕಿ ಅಥವಾ ಬಣ್ಣದ ಮನೆ ಎಂದರೇನು?
5. ಯಾರ ಕೂಗು ಅರೆ ನಿದ್ರೆಯಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರನ್ನು ಬಡಿದೆಬ್ಬಿಸುತ್ತದೆ?

4. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪಠ್ಯ ಕನ್ನಡ ನಾಡು-ನುಡಿ ಪದ್ಯ ಭಾಗವನ್ನು ಓದಿ, ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ

ಕಟ್ಟಿಗೆ ಕಟ್ಟಿದಿರ್ಕೆ ಕಡಲಂ ಕಪಿಸಂತತಿ ವಾಮನಕ್ರಮಂ |

ಮುಟ್ಟಿಗೆ ಮುಟ್ಟಿದಿರ್ಕೆ ಮುಗಿಲಂ ಹರನಂ ನರನೊತ್ತಿ ಗಂಟಲಂ |

ಮೆಟ್ಟಿಗೆ ಮೆಟ್ಟಿದಿರ್ಕೆ ಕವಿಗಳ ಕೃತಿಬಂಧದೊಳ ಕಟ್ಟಿದರ್ |

ಮುಟ್ಟಿದರೊಕ್ಕಿಮೆಟ್ಟಿದರದೇನಳವಗ್ಗಳಮೋಕವೀಂದ್ರರಾ

ನೇಮಿಚಂದ್ರ

ಸುಲಿದ ಬಾಳೆಯ ಹಣ್ಣಿನಂದದಿ

ಕಳೆದ ಸಿಗುರಿನ ಕಬ್ಬಿನಂದದಿ

ಅಳಿದ ಉಷ್ಣದ ಹಾಲಿನಂದದಿ ಸುಲಭವಾಗಿರ್ಪೆ

ಲಲಿತವಹ ಕನ್ನಡದ ನುಡಿಯಲಿ

ತಿಳಿದು ತನ್ನೊಳು ತನ್ನ ಮೋಕ್ಷವ

ಗಳಿಸಿಕೊಂಡೊರೆ ಸಾಲದೇ ಸಂಸ್ಕೃತದಲಿನ್ನೇನು

ಮಹಾಲಿಂಗರಂಗ

ಮಲ್ಲಿಗೆಯಲ್ಲದೆ ಸಂಪಗೆ

ಯಲ್ಲದೆ ದಾಳಿಂಬವಲ್ಲದೊಪ್ಪುವ ಚಂದೆಂ ||

ಗಲ್ಲದೆಮಾವಲ್ಲದೆಕೌಂ||

ಗಲ್ಲದೆ ಗಿಡುಮರಗಳೆಂಬುವಿಲ್ಲಾ ನಾಡೊಳ್ ||

ಆಂಡಯ್ಯ

ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು:-

5x1=5

1.ಸುಲಿದ ಬಾಳೆ ಹಣ್ಣಿನಂತೆ ಇರುವ ಭಾಷೆ ಯಾವುದು?

2.ಈ ಸಾಲಿನ ಪದ್ಯವನ್ನು ಬರೆದ ಕವಿಯ ಹೆಸರೇನು?

3.ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ಹೂಗಳ ಹೆಸರುಗಳೇನು?

4.ಕನ್ನಡ ನಾಡಿಗೆ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ಹಣ್ಣುಗಳ ಹೆಸರುಗಳೇನು?

5.ಕಟ್ಟಿಗೆ ಕಟ್ಟಡಕ್ಕೆ ಕಡಲ ಕಪಿ ಸಂತತಿ ವಾಮನ ಕ್ರಮಂ ಈ ಸಾಲಿನ ಪದ್ಯವನ್ನು ಬರೆದ ಕವಿಯ ಹೆಸರೇನು?.....

SECTION-B (ಅನ್ವಯಿಕ ವ್ಯಾಕರಣ ಮತ್ತು ಪಠ್ಯಪೂರಕ ಅಧ್ಯಯನ) = 20 ಅಂಕಗಳು

5. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಬಹು ಆಯ್ಕೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಪದವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ. 10X1=10

1.ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸಂಧಿ ಪದ-ಸಂಧಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

1) ಜಲಾವೃತ

a) ವೃದ್ಧಿಸಂಧಿ

2) ಪದೋನ್ನತಿ

b) ಆದೇಶಸಂಧಿ

3) ಬೆಳ್ಳಾವರೆ

c) ಸವರ್ಣದೀರ್ಘಸಂಧಿ

4) ವಿದ್ಯಶ್ವರ್ಯ

d) ಲೋಪಸಂಧಿ

e) ಗುಣಸಂಧಿ

ಎ) 1-c 2 -e 3-b 4-a

ಬಿ) 3-c 2 -b 3-d 4-a

ಸಿ) 4-c 3 -e 2-b 1-a

ಡಿ) 2-c 3-d 1-b 4-a

II ಕರ್ನಾಟಕವು ಸುಂದರ ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.- ಈ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಗೆರೆ ಎಳೆದ ಪದ-----

ಎ) ಗುಣವಾಚಕ ಬಿ) ದಿಗ್ವಾಚಕ ಸಿ) ವಸ್ತುವಾಚಕ ಡಿ) ಪರಿಮಾಣವಾಚಕ

III ವಿಜಯಪುರ, ಅಂಡಯ್ಯ : ಅಂಕಿತನಾಮ :: ಮನುಷ್ಯ, ಗ್ರಹಗಳು:---

ಎ) ಸರ್ವನಾಮ ಬಿ) ಅನ್ವರ್ಥನಾಮ ಸಿ) ರೂಢನಾಮ ಡಿ) ಸಂಖ್ಯೆಯವಾಚಕ

IV. ಶಾನುಭೋಗರು ಕುಲಾಲು ಚಕ್ರದಂತೆ ತಿರುಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಕ್ರಿಯಾಪದದ ಧಾತು ಗುರುತಿಸಿ

ಎ) ತಿರು ಬಿ) ತಿರುಗು ಸಿ) ತಿರುಗುತ್ತಿದ್ದು ಡಿ) ಗ,೨ ಮತ್ತು ೩

V. ಕಂತೆ : ಬೊಂತೆ :: ತಾಳ : ---

ಎ) ವಶ ಬಿ) ತಾಳ ಸಿ) ಮೇಳ ಡಿ) ಗದ್ದುಗೆ

VI. ಪ್ರಸಾದ, ಯುದ್ಧ, ಉಜ್ವಲ, ಉಜ್ಜುಗ ಇವುಗಳ ತತ್ಸಮ ಪದಗಳನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಜೋಡಿಸಿರಿ.

ಎ) ಹಸಾದ, ಜುದ್ಧ, ಉಜ್ವಲ, ಉದ್ಯೋಗ, ಬಿ) ಉಜ್ವಲ, ಉದ್ಯೋಗ, ಹಸಾದ, ಈರ್ಷಾ

ಸಿ) ಉದ್ಯೋಗ, ಹಸಾದ, ಈರ್ಷಾ, ಉಜ್ವಲ ಡಿ) ಈರ್ಷಾ, ಉಜ್ವಲ, ಉದ್ಯೋಗ, ಹಸಾದ

VII. ಪೊಡೆಯೊಳ್ ತುಂಬಿರೆ ಪಂಕ ಮೇಲೆ ತೊಳೆಯಲ್ ತಾಂ ಶುದ್ಧನೇನಪ್ಪನೇ? ಅಡಿಗೇರೆ ಎಳೆದ ಪದದ ವಿಭಕ್ತಿ----

ಎ) ತೃತೀಯ ಬಿ) ಸಪ್ತಮೀ ಸಿ) ಪಂಚಮೀ ಡಿ) ಷಷ್ಠಿ

VIII. "ನಿಕರ" ಈ ಪದದ ಸಮಾನಾರ್ಥಕ ಪದ-----

ಎ) ಬಾಳೆ ಬಿ) ಸಮೂಹ ಸಿ) ಬೇಡು. ಡಿ) ವಂಶ

IX. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಸರಿಯಾದ ವಿರುದ್ಧಾರ್ಥಕ ಪದಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಎ) ಕಾಡು -ಮೇಡು ಬಿ) ಕಾರ್ಯ - ಕಜ್ಜು ಸಿ) ಭಯ - ನಿರ್ಭಯ. ಡಿ) ಕರ-ಕರ

X. ಅಕ್ಕಿ-- ಹಕ್ಕಿ ಈ ಪದಗಳ ಅರ್ಥ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳ ಕ್ರಮ ಹೀಗಿದೆ .

ಎ) ಭತ್ತ-ಪಕ್ಷಿ ಬಿ) ಭತ್ತ- ಪ್ರಾಣಿ ಸಿ) ಬತ್ತ -ಪಣ ಡಿ) ಎಲ್ಲವೂ

6. ಕೆಳಗಿನವುಗಳನ್ನು ಸೂಚನೆಯಂತೆ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ .

5X1=5

ಗ) ಮುದುಕಿ ಮತ್ತು ಸೊಸೆಯ ರೋಧನೆ ಮನೆಯ ಮೂಲೆ ಮೂಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಧ್ವನಿಸಿತು-ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಭವಿಷತ್ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ.

೨) "ರೈತರು ತಾಪಗ್ರಸ್ಥರಾಗಿ ವಿಲವಿಲನೆ ಒದ್ದಾಡುತ್ತಾರೆ" - ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ನಿಷೇಧಾರ್ಥಕ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ

೩) "ಒಂದೆ ಉಸಿರಿನಲ್ಲಿ ಮರದ ಕಡೆಗೆ ದಾವಿಸಿದರು"-ಪ್ರಶ್ನಾರ್ಥಕ ವಾಕ್ಯವನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಿ

೪) 'ಮನಗಾಣು' ಈ ಪದವನ್ನು ಸ್ವಂತವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿರಿ.

೫) ಈ ಕೆಳಗಿನ ಗಾದೆ ಮಾತಿನ ಅರ್ಥವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ

"ಮನಸಿದ್ದರೆ ಮಾರ್ಗ"

(ಅಥವಾ)

"ಜಟ್ಟಿ ಬಿದ್ದರೂ ಮೀಸೆ ಮಣ್ಣಾಗಲಿಲ್ಲ"

7. ಕೆಲಗಿನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಪದವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ. 5X1=5

I. ಪಂಡರಿಬಾಯಿ ಯವರು-----ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅಮರರಾದರು.

A. ಕಲಾ ರಸಿಕರ B ರಾಜಕೀಯರ C. ಬಡವರ D ಎಲ್ಲರ

II. ತಿಪ್ಪಣ್ಣನನ್ನು ಗಪ್ಪನೆ ಬಲವಾಗಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡವರು-----

A. ಗಂಗಪ್ಪ B.ದುರ್ಗಪ್ಪ C. ಶಂಕುಣ್ಣ D.ರಾಮಣ್ಣ

III. ಜಗದಲ್ಲಿ-----ಜನರಿರುವರು.

A. ಒಳ್ಳೆಯ B. ರೆಕ್ಕೆಗಳನ್ನು ಉರಿಯುವ C. ರೆಕ್ಕೆಗಳನ್ನು ಮುರಿಯುವ D. ರೆಕ್ಕೆಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವ

IV. ಅಜ್ಜಾನ ತೊಲಗಿಸಲು ಕವಿಯಿತ್ತಿ-----ಕೈಯಲ್ಲಿನ ಗ್ರಂಥವಾಗಬೇಕೆಂದು ಬಯಸಿದ್ದಾರೆ.

A. ಲಕ್ಷ್ಮಿ B.ದುರ್ಗಾ C. ಶಿವ D. ವಾಗ್ವಿ

V.-----ತೊರೆದು ಬಾಳಬೇಕು.

A. ವ್ಯಾಮೋಹ B. ದ್ವೇಷ C. ಕಡಿವಾಣ D. ಭಾಷೆ

PART - 2 (40 ಅಂಕಗಳು)

SECTION -C (ಬರವಣಿಗೆ ಕೌಶಲ್ಯ) = 12 ಅಂಕಗಳು

8. ನಿಮ್ಮನ್ನು ಮೋಹನ್ ಹಡಗಲಿ ಪಟ್ಟಣ, ವಿಜಯನಗರ ಜಿಲ್ಲೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡು ನಿಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅತೀವೃಷ್ಟಿಯಿಂದಾದ ಅನಾಹುತದ ಪರಿಹಾರ ಕೋರಿ ಮಾನ್ಯ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಮನವಿ ಪತ್ರ ಬರೆಯಿರಿ. 1X4=4

ಅಥವಾ

ನಿಮ್ಮ ಊರಿಗೆ ಒಂದು 'ಪದವಿ ಪೂರ್ವ ಕಾಲೇಜು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಕೋರಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಚಿವರು, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ ಇವರಿಗೆ ಒಂದು ಪತ್ರ ಬರೆಯಿರಿ.

9. ನಿಮ್ಮ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಆಚರಿಸಿದ 'ರಕ್ತದಾನ ಶಿಬಿರ'ದ ಕುರಿತು ಒಂದು ವರದಿ ತಯಾರಿಸಿರಿ. 1X4=4

10. ಈ ಕೆಲಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಯಿರಿ. 1X4=4

I.ಪಶ್ಚಿಮಘಟ್ಟಗಳರಕ್ಷಣೆ II. ಮಹಿಳಾಸಬಲೀಕರಣ III. ಸ್ವಚ್ಛ ಭಾರತ ಅಭಿಯಾನ

SECTION -D (ಪಠ್ಯಗಳ ಅಧ್ಯಯನ) = 28 ಅಂಕಗಳು

11. ಈ ಕೆಲಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎರಡು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ. `4X2=8

I. ಲೇಖಕರಿಗೆ ಜಯಪುರದ ಮನೆಗಳ ಮೇಲೆ ಮೋಹವೇಕೆ ?

II. ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳಾಗಿ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ವೇತನವನ್ನು ರಾಧಾಕೃಷ್ಣನ್ ಅವರು ಹೇಗೆ ಸದುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಂಡರು?

III. ಪಂಡರಿಬಾಯಿ ನಾಟಕ ರಂಗಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಬೇಕಾಗಿ ಬಂದದ್ದು ಯಾಕೆ?

IV. ಹೇಮಂತನ ಕಠಿಣ ಶಾಸನ ಹೇಗೆ ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕು??

12. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ 5-6 ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

2X3=6

I. ಚೋಳ ದೊರೆ ಕುಲೋತ್ತುಂಗನು ಹೊಯ್ಸಳರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಮೇಲೆ ಯುದ್ಧ ಸಾರಲು ಇದ್ದ ಕಾರಣ ಹಾಗೂ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ವಿವರಿಸಿರಿ.?

II. ಹೊಸ ಹಾಡು ಪದ್ಯದ ಸಾರಾಂಶವನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ.

13. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸಂದರ್ಭ ಹಾಗೂ ಸ್ವಾರಸ್ಯದೊಡನೆ

2X3=6

I. " ಬಡತನ ಹೊತ್ತಾನೆ ದೊರೆತ ಫಲವೇನು"

ಅಥವಾ

" ಚೆಂಗುಡಿಯ ಸಿಂಗಾರ ದ ವರ ವರೂಥಗಳೆನಿಸಿ."

II. " ಅಶೋಕನು ಕಾಳಿಂಗ ಯುದ್ಧದ ಅನಂತರ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಮನುಷ್ಯನಾದಂತೆ ನೀವೂ ಆಗುವಿರಿ"

ಅಥವಾ

" ಪುಣ್ಯಂ ಪಣ್ಣಾದಂತೆ"

14. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ 8-10 ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1X4=4

1. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಬೆಟ್ಟದ ಮೂರು ಅಂತಸ್ತಿನ ದೇವಾಲಯದ ಒಳಾಂಗಣ ಚೆಲುವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.

ಅಥವಾ

ಮದುವೆ ಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ವೃದ್ಧನು ಮಾಡಿದ ಅವಾಂತರಗಳಾವುವು? ವಿವರಿಸಿರಿ.

15. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ 8-10 ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1X4=4

1. ಜೋಡಿ ಪಾರಿವಾಳಗಳ ದುಡುಕಿನ ನಿರ್ಧಾರದ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನು? ವಿವರಿಸಿರಿ.

ಅಥವಾ

ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರನು ನೀಡಿದ ಬಹುಮಾನವನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿ ಗಾನ ರಾಣಿಯರು ಹೇಳಿದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

JET CENTRALISED EXAMINATION
ANNUAL EXAMINATION, 2025-26
Grade 9, MATHEMATICS
(SET-1)

Time allowed: 3Hrs

Maximum Marks: 80

Roll No

--	--	--

General Instructions:

Read the following instructions carefully and follow them:

1. This question paper contains 38 questions.
2. This question paper is divided into 5 sections A, B, C, D and E.
3. In Section-A, Questions no.1-18 are multiple choice questions (MCQ) type questions, carrying 1 mark each.
3. In Section-B, Questions no.21-25 are very short answer (VSA) type questions, carrying 2 marks each.
4. In section-C, Questions no. 26-31 are short answer (SA) type questions, carrying 03 marks each.
5. In Section-D, Questions no.32-35 are long answer (LA) type questions, carrying 05 marks each.
6. In Section-E, Questions no.36-38 are case-based questions carrying 4 marks each with values of 1,1 and 2 marks respectively.
7. All questions are compulsory. However, an internal choice in 2 questions of Section B, 2 questions of Section-C and 2 questions of Section-D has been provided. An internal choice has been provided in all the 2 marks questions of Section-E.
9. Draw neat and clean figures whenever required. Take $\pi = \frac{22}{7}$ whenever required if not stated.
10. Use of calculators is not allowed.

Section A

This section comprises multiple choice questions (MCQs) of 1 mark each.

- 1) The decimal form of $\frac{2}{11}$ is
a) $0.\overline{81}$ b) $0.\overline{18}$ c) $0.\overline{17}$ d) $0.\overline{71}$
- 2) If x is a positive real number and $x^2 = 2$, then $x^3 =$ _____.
a) $\sqrt{2}$ b) $2\sqrt{2}$ c) 4 d) $3\sqrt{2}$
- 3) If $p(x) = x + 3$, then $p(x) + p(-x)$ is _____.
a) 3 b) 2x c) 0 d) 6
- 4) Which of the following is a polynomial?
a) $x^{-2} + 2x^{-1} + 3$ b) $x + x^{-1} + 5$ c) $2x^{-1}$ d) 0
- 5) If $x^{101} + 101$ is divided by $x + 1$, then the remainder = _____.
a) 0 b) 2 c) 100 d) 101
- 6) The solution of the linear equation $x + 2y = 8$ which represents a point on y-axis, is _____.
a) (0,4) b) (8,0) c) (4,2) d) (2,3)

7) The positive solutions of the equation $ax + by + c = 0$ always lie in the _____ quadrant.

- a) 1st b) 2nd c) 3rd d) 4th

8) The equation $x = 7$, in two variables x and y , can be written as _____.

- a) $1x + 1y = 7$ b) $1x + 0y = 7$ c) $0x + 1y = 7$ d) $0x + 0y = 7$

9) The perpendicular distance of the point $(-7, 4)$ from y -axis is _____ units.

- a) -7 b) 4 c) 7 d) -4

10) Which of the following needs a proof?

- a) Axiom b) Definition c) Postulate d) Theorem

11) Two angles measure $(55^\circ + 3a)$ and $(115^\circ - 2a)$. If each is supplement of the other, then the value of 'a' is _____.

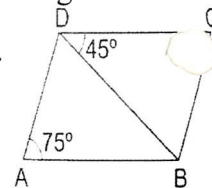
- a) 10° b) 20° c) 30° d) 40°

12) In ΔABC , if $\angle A = \angle B + \angle C$, then ΔABC is _____.

- a) Right triangle b) equilateral triangle c) isosceles triangle d) acute triangle

13) ABCD is a parallelogram in which $\angle BDC = 45^\circ$ and $\angle BAD = 75^\circ$. Then $\angle CBD =$ _____.

- a) 45° b) 55° c) 60° d) 75°

14) If the sum of any pair of opposite angles of a quadrilateral is _____, then it is cyclic

- a) 60° b) 90° c) 120° d) 180°

15) The area of an equilateral triangle with perimeter 12 cm is _____ cm^2

- a) $4\sqrt{3}$ b) $8\sqrt{3}$ c) $6\sqrt{3}$ d) $16\sqrt{3}$

16) The ratio of volume of a solid sphere and hemisphere of same radius is _____

- a) 1:4 b) 1:3 c) 3:1 d) 2:1

17) The total surface area of a cone whose radius is $2r$ and slant height is $2l$ is

- a) $4\pi(1+r)$ b) $\pi r(1+4r)$ c) $\pi r(1+r)$ d) $2\pi r l$

18) The class mark of the class 90 -120 is _____

- a) 90 b) 120 c) 105 d) 210

Direction: In the question number 19 and 20 , a statement of Assertion (A) is followed by a statement of Reason (R). Choose the correct option.

- a) Both Assertion and Reason are true and Reason is the correct explanation of Assertion.
b) Both Assertion and Reason are true and Reason is not the correct explanation of Assertion.
c) Assertion is true, but Reason is false.
d) Assertion is false, but Reason is true

19) **Assertion (A):** The sides of a triangle are 12cm, 16cm and 20 cm then its semi perimeter is 24cm.

Reason(R): If a, b and c are lengths of 3 sides of a triangle, then semi perimeter of triangle is $\frac{a+b+c}{2}$ units.

20) **Assertion (A):** A cylinder and a right circular cone have the same base and same height. If the volume of the cone is 25 cubic units, then the volume of the cylinder is 75 cubic units.

Reason(R): A cylinder and a right circular cone have the same base and same height. The volume of the cylinder is three times the volume of the cone.

SECTION – B

This section comprises of 5 very short answer (VSA) type questions of 2 marks each.

21) A) Find the value of 'K' if $(x-1)$ is a factor of $4x^3 + 3x^2 - 4x + K$

OR

B) Factorize: $6x^2 + 17x + 5$

22) A) Find the values of 'y' of the equation $2x + y = 7$ for the values of

i) $x = 0$

ii) $x = 7$

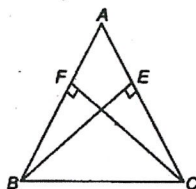
iii) $x = -2$

iv) $x = \frac{3}{4}$

OR

B) The auto rickshaw fare in a city is charged ₹10 for first kilometer and at ₹4 per kilometer for subsequent distance covered. Write the linear equation to express the above statement with variables x and y .

23) ABC is an isosceles triangle, altitudes BE and CF are drawn to equal sides AC and AB respectively. Show that these altitudes are equal.

24) If the area of an equilateral triangle is $81\sqrt{3} \text{ cm}^2$, then find its semi perimeter.

25) The total surface area of a solid hemisphere is 5940 cm^2 . Find the diameter of hemisphere.

SECTION – C

This section comprises of 6 short answer (SA) questions of 3 marks each.

26) A) Solve for x : $\frac{(2^{x-1}) \times (4^{2x+1})}{8^{x-1}} = 64$

OR

B) Expand by using the suitable Algebraic identity:

i) $(\sqrt{5} + \sqrt{2})^2$

ii) $(\sqrt{5} - \sqrt{2})(\sqrt{5} + \sqrt{2})$

iii) $(3a - 7b - c)^2$

27) A) If $x - \frac{1}{x} = 2$ then find $x^2 + \frac{1}{x^2}$.

OR

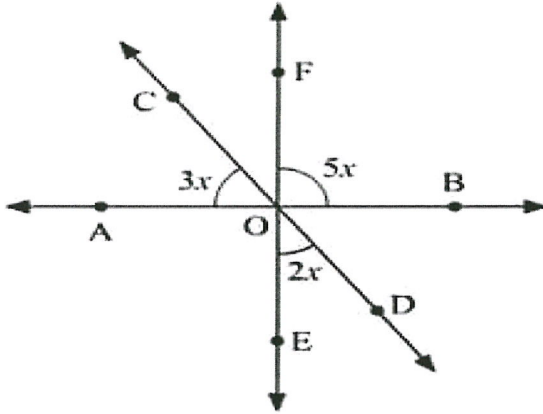
B) Verify : $x^3 + y^3 + z^3 - 3xyz = \frac{1}{2}(x + y + z)((x-y)^2 + (y-z)^2 + (z-x)^2)$

28) Find three solutions of the linear equation $3x - 2y = 5$.

29) Write the coordinates of the Vertices of a OABC rectangle whose length and breadth are 5 and 3 units respectively, one vertex O(0,0), the longest side lies on the X-axis and one of the vertices lies in the III quadrant.

30) AOB is a straight line and ray OC stands on the straight line AB. If $\angle AOC = (3x + 10)^\circ$ and $\angle BOC = (4x - 26)^\circ$, then find $\angle AOC$ and $\angle BOC$.

31) In the given figure, lines AB, CD and EF meet at O. Find the value of x, hence find all the three indicated angles.

SECTION – D

This section comprises of 4 long answer (LA) type questions of 5 marks each.

32) A) Represent $\sqrt{5}$ on the number line. And write the steps of construction.

OR

B) Simplify: $\frac{\sqrt{5} + \sqrt{3}}{\sqrt{5} - \sqrt{3}} + \frac{\sqrt{5} - \sqrt{3}}{\sqrt{5} + \sqrt{3}}$

33) A) Show that the diagonals of a Rhombus are perpendicular to each other.

OR

B) D, E and F are the mid points of sides PQ, QR and RP of an equilateral ΔPQR , respectively.

Show that ΔDEF is also an equilateral triangle.

34) Two circles of radii 5 cm and 3 cm intersect at two points and the distance between their centres is 4 cm, find the length of the common chord.

35) The following frequency distribution tells marks of students of a class.

Marks	10-20	20-30	30-40	40-50	50-60	60-70
Number of Students	7	11	9	13	16	4

i) Draw a Histogram for the above data. (Use graph paper).

ii) How many students have scored more than or equal to 40 marks?

iii) How many students have scored less than 40 marks?

SECTION – E

This section comprises of 3 case based questions of 4 marks each.

36) Anil went to buy some vegetables, he bought (x) kgs of tomato and (y) kgs of potato. The total cost of vegetables comes out to be of ₹ 200. Now if the cost of 1 kg of tomato is ₹50 and 1 kg of potato is ₹20, then answer the following questions:

i) Represent the total cost in the form of Linear equation in 2 variables.

(1M)

ii) A) If Anil bought (x) kgs of tomato and 2.5 kgs of potato then find the value of (x). (2M)
(OR)

B) If Anil bought 2 kgs of tomato and (y) kgs of potato, then find the value of (y).

iii) The graph of $5x + 2y = 20$ cuts x-axis at the point _____ . (1M)

37) The National Service Scheme (NSS) is an Indian government sponsored public service program that aimed at developing student's personality through community service.

The volunteers of NSS erected a conical tent made of tarpaulin in a flood effected area. If vertical height and diameter of the conical tent are 3m and 8m, respectively and width of tarpaulin is 250 cm, then answer the following.

(Use $\pi = 3.14$)

i) What is the formula to calculate the Curved surface area of the cone? (1M)

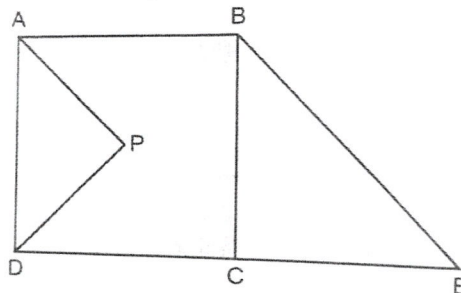
ii) What is the slant height of conical tent? (1M)

iii) A) What is the area of tarpaulin used to erect the conical tent? (2M)

(OR)

B) What is the length of tarpaulin used?

38) ABCD is a village in quadrilateral shape. The panchayat has decided to use the triangular area APD for girl's education by constructing schools and colleges specifically for girls as shown below. But members of panchayat have some queries

i) If $\angle PAD = 30^\circ$ and $\angle PDA = 60^\circ$ then what is the measure of $\angle APD$? (1M)

ii) A) If ABCD is a rectangle and AP and DP are the angular bisectors and $\angle BAD$ and $\angle CDA$ respectively, then what are the measures of $\angle PAD$ and $\angle PDA$? (2M)

OR

B) If $AP \parallel BE$ then what is the sum of $\angle BAP$ and $\angle ABE$? Write the reason.

iii) If $BC = CE = 10\text{km}$, $\angle BCE = 90^\circ$ then find BE. (1M)

JET CENTRALISED EXAMINATION
ANNUAL EXAMINATION, 2025-26
Grade IX: SCIENCE
(SET-2)

Maximum Marks: 80

Time Allowed: 3 hours

Roll No:

General Instructions:

1. This question paper consists of 39 questions in three sections. Section A is Biology, Section B is Chemistry and Section C is Physics.
2. All questions are compulsory. However, an internal choice is provided in some questions. A student is expected to attempt only one of these questions.

SECTION - A		
Q1	. _____ are called power house of cell. a. Mitochondria b. Cells c. Chromosomes d. Cytoplasm	1M
Q2	Type of meristem present at the shoot tip is _____ meristem. a. Intercalary b. Apical c. Lateral d. Xylem	1M
Q3	. _____ is an example for exotic breeds of cattle. a .Buffalo b. Cow c. Brown swiss d.Aseel	1M
Q4	Inland fisheries is not practiced in _____. a. Fresh water Lakes b.Dams c.Streams d.Sea	1M
Q5	An example of oil yielding crop is _____. a. Mango plant b. Papaya c. Cucumber d. Sunflower	1M
Q6	Milch breeds are specially reared for the purpose of _____ production. a. Wool b. Skin c. Oil d. Milk	1M
Q7	Assertion: Both Blood and lymph are called fluid connective tissues. Reason : Both Blood and lymph have fluid matrix called plasma a. Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation of (A). b. Both (A) and (R) are true , but (R) is not the correct explanation of (A). c. (A) is true, but (R) is false. d. (A) is false, but (R) is true.	1M

Q8	Write the importance of meiosis.	2M
Q9	Draw a neat labelled diagram of Skeletal muscle.	2M
Q10	Write a note on advantages of Manures over fertilizers?	2M
Q11	a. How do plant vacuoles differ from animal vacuoles? b. Write the functions of Golgi apparatus.	3M
Q12	a. Write the importance of adipose tissue. b. Write differences between Tendons and ligaments	3M
Q13	Riya observed onion peel cells under a microscope during her biology practical. She noticed that the cells were rectangular in shape and had a thick outer boundary. Inside the cell, she observed a dark-stained nucleus and a large empty space in the center. Her teacher explained that plant cells have certain structures that are absent in animal cells. a. Define Cell organelle (1m) b. How does Leucoplasts differ from Chloroplasts? (1m) c. Write the functions of food vacuole in amoeba. (2m)	4M
Q14	a. Write the role of Epidermis in plants. b. Draw a neat labelled diagram of collenchymas. c. Define Complex permanent tissues. Mention their types.	5M
SECTION - B		
Q15	Convert the 25°C temperature to the kelvin scale. a. 298K b. 230K c. 273K d. 289K	1M
Q16	The process of changing a gas to a liquid by cooling is called _____. a. evaporation b. sublimation c. condensation d. vaporisation	1M
Q17	“Is malleable and ductile” best describes: a. a solution b. a metal c. a compound d. a non-metal	1M
Q18	Which of the following can be called a suspension a. wood b. Milk of Magnesia. c. salt solution d. vinegar	1M
Q19	An _____ is the smallest particle of an element that can take part in a chemical reaction. a. ion b. particle c. atom d. Mass	1M
Q20	The correct electronic configuration of a Oxygen ion is : a. 2,8. b. 2,6,4. c. 2,6 d. 2,8,7	1M
Q21	What is the chemical formula of Sodium carbonate a. NaNO ₃ . b. Na ₂ CO ₃ . c. NaCl ₂ . d. SoCO ₃	1M

Q22	<p>Assertion (A): Colloids show the Tyndall effect. Reason (R): The size of colloidal particles is large enough to scatter light.</p> <p>a. Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation of (A). b. Both (A) and (R) are true , but (R) is not the correct explanation of (A). c. (A) is true, but (R) is false. d. (A) is false, but (R) is true.</p>	1M
Q23	<p>Write down the formulae of</p> <p>(i) sodium oxide (ii) aluminium chloride (iii) sodium sulphide (iv) magnesium hydroxide</p>	2M
Q24	<p>a. Give reasons for the following observation: The smell of hot sizzling food reaches you several metres away, but to get the smell from cold food you have to go close.</p> <p>3. A diver is able to cut through water in a swimming pool. Which property of matter does this observation show?</p>	3M
Q25	<p>a. State the two laws of chemical combination. b. What is meant by the term chemical formula?</p>	3M
Q26	<p>A solution is a homogeneous mixture of two or more substances. You come across various types of solutions in your daily life. Lemonade, soda water, etc., are all examples of solutions. Usually we think of a solution as a liquid that contains either a solid, liquid or a gas dissolved in it. But, we can also have solid solutions (alloys) and gaseous solutions (air). In a solution there is homogeneity at the particle level. For example, lemonade tastes the same throughout. This shows that particles of sugar or salt are evenly distributed in the solution.</p> <p>a.. A solution contains 40 g of common salt in 320 g of water. Calculate the concentration in terms of mass by mass percentage of the solution</p> <p>b. What is an Alloy? Give example.</p> <p>c. Differentiate between Compounds and Mixtures with examples.</p>	4M
Q27	<p>a. Describe Bohr's model of the atom. Draw a sketch of Bohr's model of an atom with three shells. b. Define valency . c. What are isotopes? Give two important applications of isotopes.</p>	5M
Section C		
Q28	<p>Which of these is an example of controlled motion?</p> <p>a) Water in Hydro Power Plant b) Water in Tsunami c) Air in hurricane d) Surfaces during earthquake.</p>	1M

Q37	<p>A person produced a sound with a siren near a cliff and heard echoes after 6 seconds. Find the distance of the siren from the cliff if velocity of the sound waves produced is 330m/s?</p>	3M
Q38	<p>A train starts from a railway station and moves along a straight track. In the beginning, its speed increases uniformly. After some time, the train attains a steady speed and moves with it for a long distance. Finally, the train slows down uniformly and stops at the next station. Based on the above situation, answer the following questions:</p> <p>(a) What is the nature of motion of the train when its speed is increasing uniformly?</p> <p>(b) What is the acceleration of the train when it is moving with steady speed?</p> <p>(c) What happens to the acceleration of the train when it slows down before stopping? that acceleration called as?</p>	4M
Q39	<p>(a) Define mass and weight.</p> <p>(b) State two differences between mass and weight.</p> <p>(c) Calculate the weight of a body of mass 40 kg on the surface of the Earth. (Take acceleration due to gravity, $g=10\text{m/s}^2$)</p>	5M

JET CENTRALISED EXAMINATION
ANNUAL EXAMINATION (2025-26)
GRADE :IX
SOCIAL SCIENCE (087)

SET -A

Maximum Marks: 80

Time Allowed: 3 Hours

Roll No :

General Instructions:

1. There are 38 questions in the Question paper. All questions are compulsory.
2. The question paper has Four Sections – A-History, B-Geography C- Political Science, and D-Economics.
3. Each Section is of 20 Marks and has MCQs, VSA, SA, LAs and CBQ.
4. Very Short Answer Type Questions (VSA), carry 2 marks each. Answers to each question should not exceed 40 words.
5. Short Answer Type Questions (SA), carry 3 marks each. Answers to each question should not exceed 60 words.
6. Long answer type questions (LA), carry 5 marks each. Answers to each question should not exceed 120 words.
7. There are case based questions (CBQ) with three sub questions and are of 4 marks each. Answers to each question should not exceed 100 words.
8. The map-based questions, carry 5 marks with two parts- Q9. In Section A-History (2 marks) and Q19. In Section B -Geography (3 marks).
9. There is no overall choice in the question paper. However, an internal choice has been provided in few questions. Only one of the choices in such questions must be attempted.

Sr.No

SECTION A
HISTORY (20 marks)

Marks

1. Match the following and choose the correct option:

1

Sr	COLUMN I	Sr	COLUMN II
a.	1793	i.	Louis XVI of the Bourbon family of kings ascended the throne of France.
b.	1792	ii.	Louis XVI called together an assembly of the Estates General to pass proposals for new taxes.
c.	1789	iii.	the National Assembly voted to declare war against Prussia and Austria.
d.	1774	iv.	Louis XVI executed publicly at the Place de la Concorde.

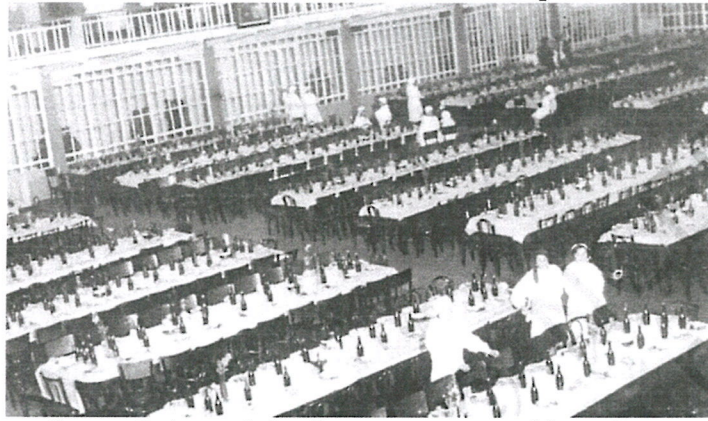
(A) a.-ii, b.-iv ,c.-i ,d.-iii

(B) a.-ii, b.-i ,c.-iv ,d.-iii

(C) a.-iv, b.-iii ,c.-ii ,d.-i

(D) a.-ii, b.-iv ,c.-iii ,d.-i

2. Identify the picture given below and choose the correct option: - 1

Source-India and the Contemporary World-I, NCERT

- (A) Children at school in Soviet Russia in the 1930s.
(B) A child in Magnitogorsk during the First Five Year Plan.
(C) Factory dining hall in the 1930s.
(D) Factories came to be seen as a symbol of socialism.
3. In the context of Russia, what was 'KULAK'? 1
(A) A collective Farm (B) A Russian Church
(C) Well-to-do Peasants (D) Landless Labourers
4. Who among the following was assigned the responsibility of economic recovery by Hitler? 1
(A) Goebbels (B) Hindenburg (C) Hjalmar Schacht (D) Adam Smith
- 5.A. If any modern government increases taxes mainly on middle-class and poor citizens while the wealthy enjoy exemptions (similar to pre-1789 France), what possible political and social consequences might occur? Explain any two such consequences. Apply the cause-effect learning from the French Revolution. 2
OR
- 5.B. If any government spends most of its money on war (like France helping America in the War of Independence), what economic problems can arise today? Explain any two such problems .
- 6.A. Write three main features of the French constitution of 1791. 3
OR
- 6.B. Which single event turned the revolution into a Reign of Terror? Describe the role of Robespierre in it.
- 7.A Explain the following terms : 5
(a) Lebensraum (b) A Racial State
(c) Propaganda (d) Ghettoisation and concentration camps
(e) Jungvolk
OR
- 7.B "The seeds of the Second World War were sown in the Treaty of Versailles." Discuss.
8. Read the given text and answer the following questions:(1+1+2=4) 4
The Revolution of October 1917
As the conflict between the Provisional Government and the Bolsheviks grew, Lenin feared the Provisional Government would set up a dictatorship. In September, he began discussions for an uprising against the government. Bolshevik supporters in the army, soviets and factories were brought together.

On 16 October 1917, Lenin persuaded the Petrograd Soviet and the Bolshevik Party to agree to a socialist seizure of power. A Military Revolutionary Committee was appointed by the Soviet under Leon Trotskii to organise the seizure. The date of the event was kept a secret.

The uprising began on 24 October. Sensing trouble, Prime Minister Kerenskii had left the city to summon troops. At dawn, military men loyal to the government seized the buildings of two Bolshevik newspapers. Pro-government troops were sent to take over telephone and telegraph offices and protect the Winter Palace. In a swift response, the Military Revolutionary Committee ordered its supporters to seize government offices and arrest ministers. Late in the day, the ship Aurora shelled the Winter Palace. Other vessels sailed down the Neva and took over various military points. By nightfall, the city was under the committee's control and the ministers had surrendered. At a meeting of the All Russian Congress of Soviets in Petrograd, the majority approved the Bolshevik action. Uprisings took place in other cities. There was heavy fighting – especially in Moscow – but by December, the Bolsheviks controlled the Moscow-Petrograd area.

8.1- On what date did Lenin persuade the Petrograd Soviet and the Bolshevik Party to approve a socialist seizure of power, and who was appointed to organise the seizure?

8.2- How did the ship Aurora contribute to the events of the uprising, and what was the immediate effect on the Winter Palace?

8.3- Identify at least four distinct actions taken by government forces and by the Military Revolutionary Committee and their supporters.

9.

MAP SKILL-BASED QUESTION (2 marks)

(1+1
=2)

A) Locate and label the place in the given outline political map of France :

(i) Marseilles, the National Anthem of France got its name from the name of this place.

B) Locate and label the place in the given outline political map of Europe :

(i) Major country of First World War: Central Powers :- **Germany**

OR

(ii) Country of Second World War :Allied Powers – **United Kingdom**

SECTION B

GEOGRAPHY (20 marks)

- 10.** Mr.J is living in western coastal region of India. Its' specialties include its natural beauty with backwaters and coconut groves, unique cultural traditions like Kathakali and Kalaripayattu, and its world-renowned Ayurvedic treatments. Identify the state of India by choosing correct option. **1**
(A) Kerala **(B)** Gujarat **(C)** Goa **(D)** Maharashtra
- 11.** Which of the following groups of islands belonging to the Indian territory lies in the Arabian Sea? **1**
(A) Andaman and Nicobar Islands **(B)** Sri Lanka
(C) Lakshdweep **(D)** Maldives
- 12.** There are two statements marked as Assertion (A) and Reason (R). Mark your answer as per the codes provided below: **1**
Assertion (A.):Himalayan mountains form an unstable zone.
Reason(R.): The whole mountain system of Himalaya represents a very youthful topography with high peaks, deep valleys and fast flowing rivers.

- (A) Both (A.) and (R.) are true and (R.) is the correct explanation of (A.).
 (B) Both (A.) and (R.) are true and (R.) is not the correct explanation of (A.).
 (C) (A.) is correct but (R.) is wrong.
 (D) (A.) is wrong but (R.) is correct.

13. Kal Baisakhi is associated with 1
 (A) Punjab (B) Kashmir (C) Karnataka (D) Bengal

14. There are two statements marked as Assertion (A) and Reason (R). Mark your answer as per the codes provided below: 1

Assertion (A.): Northern India to have uniformly higher temperatures compared to other areas on the same latitudes.

Reason (R.): Himalayas protect the subcontinent from extremely cold winds from central Asia.

- (A) Both (A.) and (R.) are true and (R.) is the correct explanation of (A.).
 (B) Both (A.) and (R.) are true and (R.) is not the correct explanation of (A.).
 (C) (A.) is correct but (R.) is wrong.
 (D) (A.) is wrong but (R.) is correct.

15. Migrations change the number, distribution and composition of the population in.. 1
 (A) The area of departure. (B) Both the area of departure and arrival.
 (C) The area of arrival (D) Not much effective on area of departure and arrival.

16. What is the Shiwaliks? Write two characteristics of it. 2

17.A. Why is the Godavari often referred to as the 'Dakshin Ganga'? Write a note on the river Godavari and its tributaries. 5

OR

17.B. Analyse how the Himalayan rivers and the Peninsular rivers differ in their flow characteristics. What geographical factors explain these differences? Explain five points .

18. Read the given text and answer the following questions:(1+1+2=4) 4

Processes of Population Change/Growth

There are three main processes of change of population : birth rates, death rates and migration. The natural increase of population is the difference between birth rates and death rates. Birth rate is the number of live births per thousand persons in a year. It is a major component of growth because in India, birth rates have always been higher than death rates. Death rate is the number of deaths per thousand persons in a year. The main cause of the rate of growth of the Indian population has been the rapid decline in death rates.

Till 1980, high birth rates and declining death rates led to a large difference between birth rates and death rates resulting in higher rates of population growth. Since 1981, birth rates have also started declining gradually, resulting in a gradual decline in the rate of population growth. What are the reasons for this trend?

The third component of population growth is migration. Migration is the movement of people across regions and territories. Migration can be internal (within the country) or international (between the countries). Internal migration does not change the size of the population, but influences the distribution of population within the nation.

Migration plays a very significant role in changing the composition and distribution of population. In India, most migrations have been from rural to urban areas because of the "push" factor in rural areas. These are adverse conditions of poverty and

unemployment in the rural areas and the “pull” of the city in terms of increased employment opportunities and better living conditions.

Migration is an important determinant of population change. It changes not only the population size but also the population composition of urban and rural populations in terms of age and sex composition. In India, the rural-urban migration has resulted in a steady increase in the percentage of population in cities and towns. The urban population has increased from 17.29 per cent of the total population in 1951 to 31.80 per cent in 2011. There has been a significant increase in the number of ‘million plus cities’ from 35 to 53 in just one decade, i.e., 2001 to 2011.

18.1- What are the three main processes that cause population change? Provide a brief definition for each process.

18.2- How does the passage distinguish between internal and international migration?

18.3- What are the “push” and “pull” factors described in the passage that influence rural to urban migration in India? Give one example of each from the text.

19.

MAP SKILL-BASED QUESTION (3 marks)

Locate and label **ANY THREE** of the following with appropriate symbols on the same given outline political **map of India**.

(1x3
=3)

- i) Neighbouring Country : Bhutan
- ii) Chota Nagpur Plateau
- iii) Sambar Lake
- iv) Mountain Peak: Kanchan Junga
- v) The state having highest density of population.

SECTION C

POLITICAL SCIENCE (20 marks)

20. Match these guiding values with their meanings and choose the correct option.

1

Sr	Guiding values	Sr	Meanings
a.	JUSTICE	i.	Wealth is generated socially and should be shared equally by society. Government should regulate the ownership of land and industry to reduce socio-economic inequalities.
b.	LIBERTY	ii.	Citizens cannot be discriminated on the grounds of caste, religion and gender. Social inequalities have to be reduced. Government should work for the welfare of all, especially of the disadvantaged groups.
c.	SOCIALIST	iii.	A form of government where people enjoy equal political rights, elect their rulers and hold them accountable. The government is run according to some basic rules.
d.	DEMOCRATIC	iv.	There are no unreasonable restrictions on the citizens in what they think, how they wish to express their thoughts and the way they wish to follow up their thoughts in action.

(A) a.-ii, b.-iv ,c.-i ,d.-iii

(B) a.-ii, b.-i ,c.-iv ,d.-iii

(C) a.-iv, b.-iii ,c.-ii ,d.-i

(D) a.-ii, b.-iv ,c.-iii ,d.-i

21. Which of these is a provision that a democratic Constitution does not have?

1

- (A) Powers of the head of the state (B) Name of the head of the state
(C) Powers of the legislature (D) Name of the country

22. The right to seek the enforcement of all Fundamental Rights is called : 1
(A) Right against Exploitation (B) Right to Freedom
(C) Right to Constitutional Remedies (D) Cultural and Educational Rights
23. Which of the following statement is incorrect? 1
(A) All citizens above the age of 21 can vote in an election.
(B) Every citizen has the right to vote regardless of caste religion or gender.
(C) Some criminals and persons with unsound mind can be denied the right to vote in rare situations.
(D) It is the responsibility of the government to get the names of all eligible voters put in the voters list.
24. Write any two disadvantages of democracy. 2
25. What is the significance of 'We the people of India' and 'secular' in the preamble? 2
26. Mr A. went to a college to apply for admission into an MBA course. The clerk refused to take his application and said, "You, the son of a Backward community, wish to be a manager! Has anyone done this job in your community? Go to the municipality office and apply for the same."
Which of Mr. A fundamental rights are being violated in this instance?
Write a letter from Mr. A to the District Collector regarding this issue. 3
- 27.A. What are the powers of the Prime Minister? Describe any five. 5
- OR**
- 27.B. Which house of the parliament is more powerful in India and why? Give any four reasons of it.
28. Read the given text and answer the following questions:(1+1+2=4) 4

Assembly Election in Haryana

The time is after midnight. An expectant crowd sitting for the past five hours in a chowk of the town is waiting for its leader to come. The organisers assure and reassure the crowd that he would be here any moment. The crowd stands up whenever a passing vehicle comes that way. It arouses hopes that he has come.

The leader is Mr. Devi Lal, chief of the Haryana Sangharsh Samiti, who was to address a meeting in Karnal on Thursday night. The 76-year-old leader, is a very busy man these days. His day starts at 8 a.m. and ends after 11 p.m. ... he had already addressed nine election meetings since morning... been constantly addressing public meetings for the past 23 months and preparing for this election.

This newspaper report is about the State assembly election in Haryana in 1987. The State had been ruled by a Congress party led government since 1982. Chaudhary Devi Lal, then an opposition leader, led a movement called 'Nyaya Yudh' (Struggle for Justice) and formed a new party, Lok Dal. His party joined other opposition parties to form a front against the Congress in the elections. In the election campaign, Devi Lal said that if his party won the elections, his government would waive the loans of farmers and small businessmen.

He promised that this would be the first action of his government. The people were unhappy with the existing government. They were also attracted by Devi Lal's promise. So, when elections were held, they voted overwhelmingly in favour of Lok Dal and its allies. Lok Dal and its partners won 76 out of 90 seats in the State Assembly. Lok Dal alone won 60 seats and thus had a clear majority in the Assembly. The Congress could win only 5 seats. Once the election results were announced, the sitting Chief Minister resigned. The newly elected Members of Legislative Assembly (MLAs) of Lok Dal chose Devi Lal as their leader. The Governor

invited Devi Lal to be the new Chief Minister. Three days after the election results were declared, he became the Chief Minister. As soon as he became the Chief Minister, his Government issued a Government Order waiving the outstanding loans of small farmers, agricultural labourers and small businessmen. His party ruled the State for four years. The next elections were held in 1991. But this time his party did not win popular support. The Congress won the election and formed the government.

28.1- Which specific promise did Devi Lal make during the campaign, and how did he describe the timing of that promise if his party came to power?

28.2- How many seats did Lok Dal and its partners win in total, and how many of those seats were won by Lok Dal alone? What does this numerical outcome imply about Lok Dal's position in the Assembly?

28.3- Describe the sequence of events that took place immediately after the election results were announced, from the resignation mentioned to Devi Lal becoming Chief Minister.

SECTION D ECONOMICS (20 marks)

29. There are two statements marked as Assertion (A) and Reason (R). Mark your answer as per the codes provided below: **1**

Assertion (A.): Investment in human capital yields a return just like investment in physical capital.

Reason(R.): Higher productivity of the more educated or the better trained persons, as well as the higher productivity of healthier people.

(A) Both (A.) and (R.) are true and (R.) is the correct explanation of (A.).

(B) Both (A.) and (R.) are true and (R.) is not the correct explanation of (A.).

(C) (A.) is correct but (R.) is wrong.

(D) (A.) is wrong but (R.) is correct.

30. There are two statements marked as Assertion (A) and Reason (R). Mark your answer as per the codes provided below: **1**

Assertion (A.): Unemployed people who are an asset for the economy turn into a liability.

Reason(R.): There is a feeling of hopelessness and despair among the youth. People do not have enough money to support their family. Inability of educated people who are willing to work to find gainful employment implies a great social waste.

(A) Both (A.) and (R.) are true and (R.) is the correct explanation of (A.).

(B) Both (A.) and (R.) are true and (R.) is not the correct explanation of (A.).

(C) (A.) is correct but (R.) is wrong.

(D) (A.) is wrong but (R.) is correct.

31. Choose the non-market activities **1**

(i) Vilas sells fish in the village market.

(ii) Vilas cooks food for his family.

(iii) Sakal works in a private firm.

(iv) Sakal looks after his younger brother and sister.

(A) (i) & (ii)

(B) (iii) & (iv)

(C) (i) & (iii)

(D) (ii) & (iv)

32. There are two statements marked as Assertion (A) and Reason (R). Mark your answer as per the codes provided below: **1**

Assertion (A.): The accepted average calorie requirement in India is 2400 calories per person per day in rural areas and 2100 calories per person per day

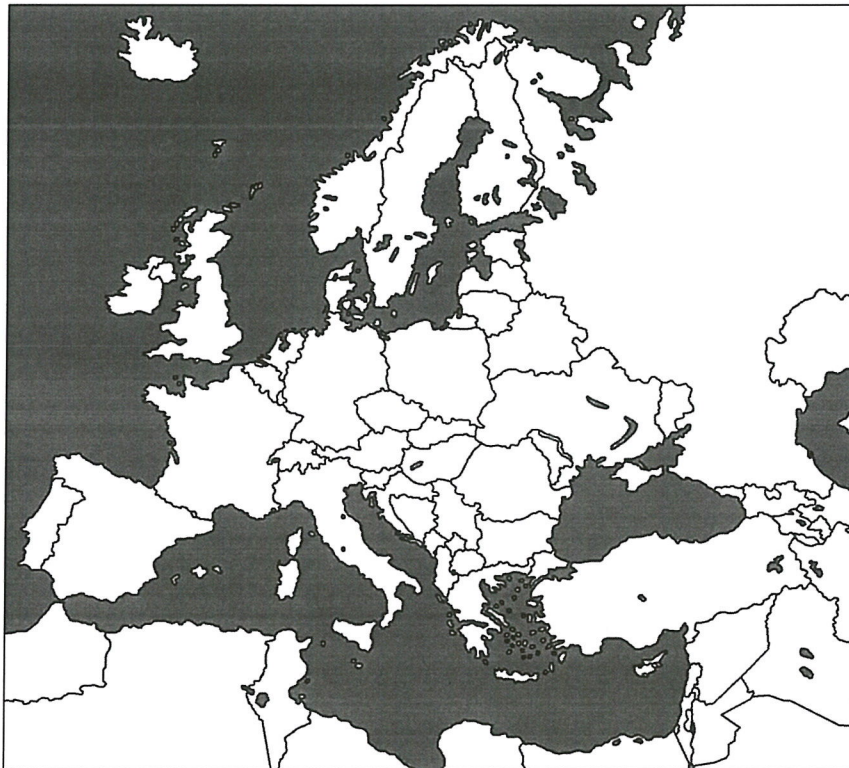
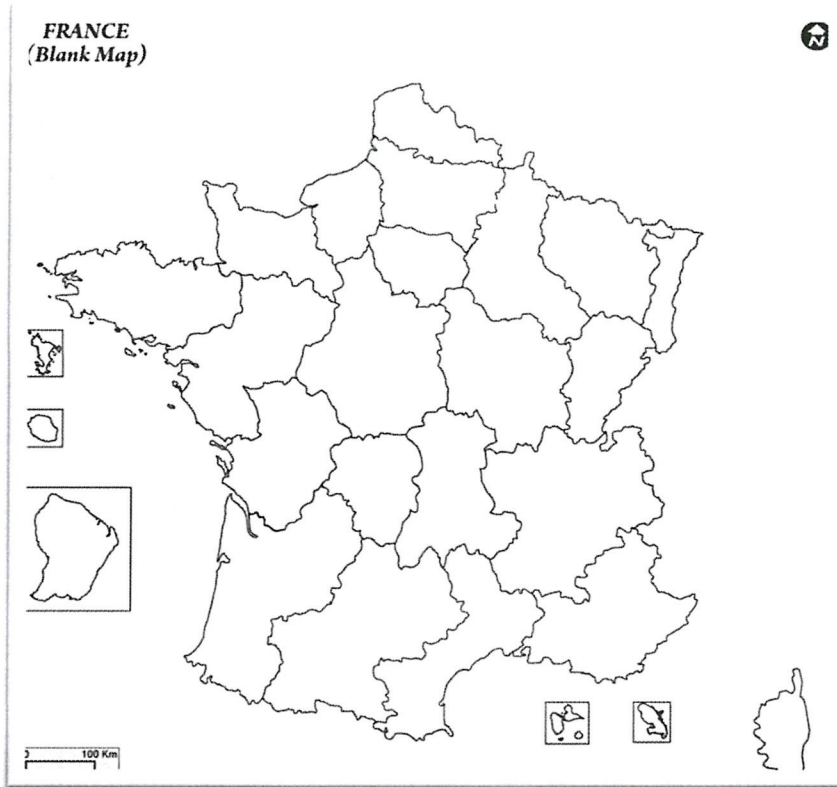
in urban areas.

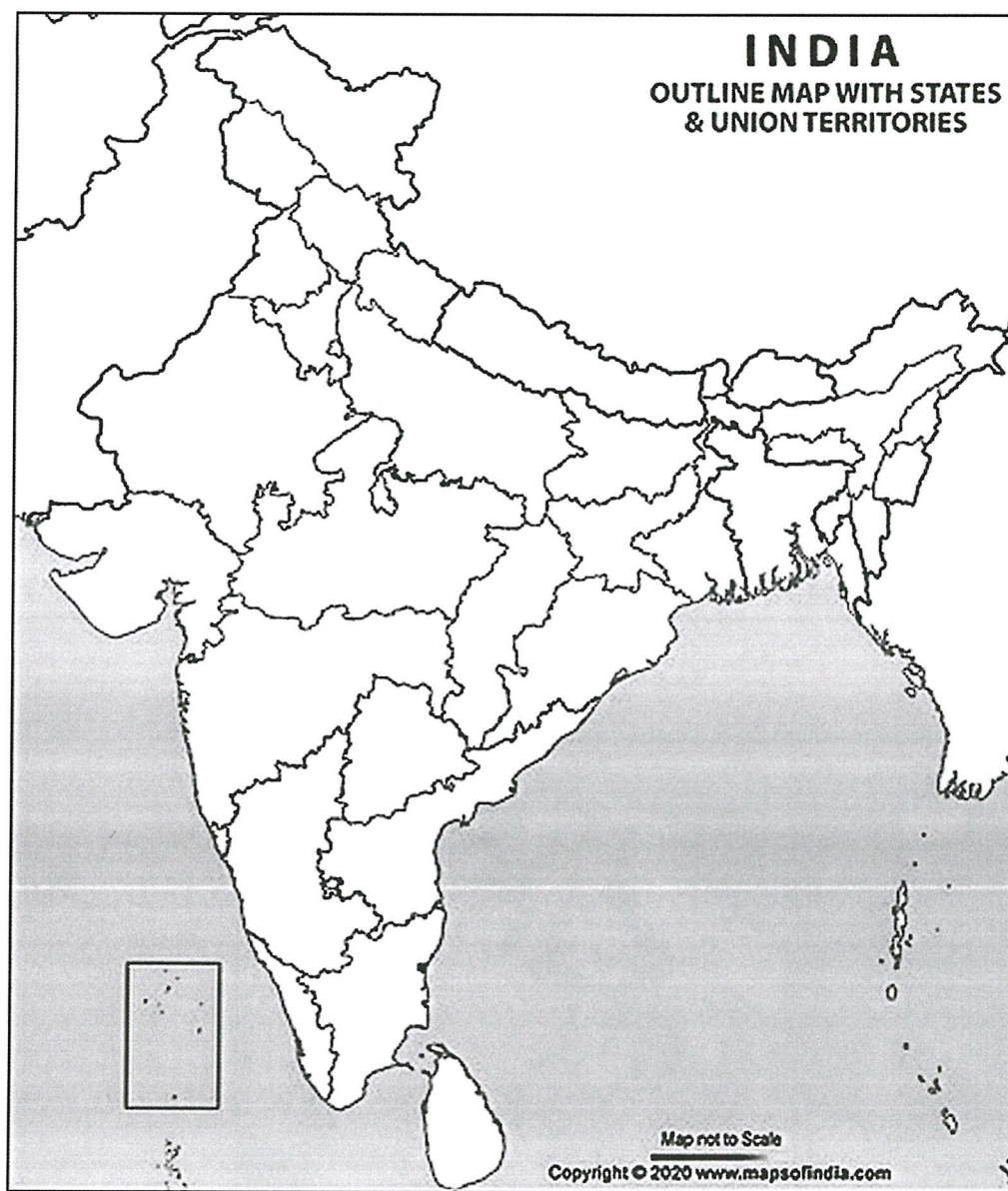
Reason(R.): People living in rural areas engage themselves in more physical work, calorie requirements in rural areas are considered to be higher than in urban areas.

- (A) Both (A.) and (R.) are true and (R.) is the correct explanation of (A.).
- (B) Both (A.) and (R.) are true and (R.) is not the correct explanation of (A.).
- (C) (A.) is correct but (R.) is wrong.
- (D) (A.) is wrong but (R.) is correct.

33. The current anti-poverty programme consists of two planks. They are: 1
(A) Socio-economic reasons and public distribution system.
(B) Promotion of economic growth and targeted anti-poverty programme.
(C) Anti-poverty programme and public distribution system.
(D) Investing in infrastructure and medical science .
34. For how many days NREGA provides employment? 1
(A) 70 (B) 80 (C) 90 (D) 100
35. What is the difference between disguised unemployment and seasonal unemployment? 3
36. Describe in brief the five important poverty alleviation programmes undertaken by the Government of India. 3
37. Why has Public Distribution System been criticised? Explain any three reasons. 3
- 38.A. Differentiate between seasonal hunger and chronic hunger? Explain with example . 5
Suggest any two ways to eradicate each type of hunger.
- OR**
- 38.B. Write a note on the role of cooperatives in providing food and related items.

Map for Q. no. 9 (Section A) & Q. no. 19 (Section B)

Jindal Vidya Mandir, JSW Hill Side Township
Term-II Examination (2025-26)

SET-B

Class: IX

Max. Marks: 50

Subject: Information Technology

Duration: 2 Hrs

General Instructions:

1. This question Paper has 4 Sections A-E.
2. All questions are compulsory. However internal choices have been provided in some of the questions.
3. Section A has 12 questions carrying 01 mark each.
4. Section B has 7 Short Answer (SA-I) type questions carrying 02 marks each.
5. Section C has 4 Short Answer (SA-II) type questions carrying 03 marks each.
6. Section D has 1 Long Answer (LA) type questions carrying 04 marks.
7. Section E has 2 Source based /Case-based /Passage based Questions carrying 04 marks each.

Section- A

I. Fill in the blanks.

(1X6=6 M)

1. _____ is an opinion that is not based on fact, logic, or actual experience.
2. In the _____ page orientation the height of the page is less than its width.
3. An entrepreneur should be willing to take _____ to improve and grow their business.
4. Numbers enter into your cell are automatically _____ aligned.
5. The shortcut key to close the LibreOffice impress is _____.
6. To play a sound during transitions, select a sound from the _____ list.

II. Choose the correct option.

(1X6=6 M)

7. Which option should be used to type H₂O to get 2 at its proper place
a. Superscript b. Subscript c. Bold d. Underline

8. Which shortcut key can be used to group multiple graphic objects in a presentation?
a. Ctrl + Shift+ G b. Ctrl+ Shift+ A c. Ctrl +Shift +Z d. Ctrl+ Shift+ C
9. What is the maximum number of worksheets you can have in LibreOffice Calc workbook?
a. 5 b. 50 c.256 d. Unlimited

Questions No-10, 11 & 12 are Assertion and Reason types. Each question consists of two statements, namely, Assertion (A) and Reason (R). Select the most suitable option considering the Assertion & Reason.

10. **Assertion (A):** Templates in Impress help in creating presentations quickly.

Reason (R): Templates contain pre-designed layouts, color schemes, and fonts.

- a. Both A and R are true, and R is the correct explanation of A
- b. Both A and R are true, but R is not the correct explanation of A
- c. A is true, but R is false
- d. A is false, but R is true

11. **Assertion (A):** A spreadsheet contains rows and columns that form cells.

Reason (R): Each cell is identified by a cell address containing both a column letter and row number.

- a. Both A and R are true, and R is the correct explanation of A
- b. Both A and R are true, but R is not the correct explanation of A
- c. A is true, but R is false
- d. A is false, but R is true

12. **Assertion (A):** Line spacing in Writer affects the space between two lines of text.

Reason (R): Increasing line spacing improves the readability of the document.

- a. Both A and R are true, and R is the correct explanation of A
- b. Both A and R are true, but R is not the correct explanation of A
- c. A is true, but R is false
- d. A is false, but R is true

Section- B(2 marks each)

(7X2=14 M)

13. What do you understand by the term Management?
14. What is relative and absolute cell address in the spreadsheet?
15. What is the difference between spreadsheet, worksheet and sheet?
16. Explain the concept of Word Processing.
17. Write the steps to insert a chart in Calc.
18. What is SWOT? How is it useful?
19. Name the different categories of text alignments.

OR

How can you insert and format a table in LibreOffice Impress?

Section- C (3 marks each)

(4X3=12 M)

20. What are columns? How do you divide a page into columns?
21. Mention the three key skills required for self-management. Describe each one briefly.
22. How can you change the orientation of text written in the spreadsheet cells?
23. What is slide Transition? Why do you apply it in your presentation?

OR

What is the difference between bulleted and numbered lists?

Section- D

(1X4=4 M)

24. How does LibreOffice Writer help you to keep your document error free?

Section- E

(1X4=4 M)

Case Study:1 (Budget Table Sample)

Riya is the head of her school's Eco-Club and is preparing a presentation for an upcoming "Green Campus" event. She collected data about the monthly electricity usage of the school in LibreOffice Calc and created a bar chart to compare usage across months. She then wrote a two-page report in Writer, using headings, bullet points, and a footer with page numbers. Finally, she designed a slide show in Impress using a template, added slide transitions, and inserted the bar chart she created. While working on the project, she showed good employability skills by managing her time well, communicating with her team politely, and solving problems whenever the software didn't respond.

Questions:

25. Which of the following skills is shown when Riya communicates politely with her team?
26. Riya wants to calculate the total electricity usage of all months. Which feature will help her?
27. Which feature helped Riya keep page numbers on every page of her report?
28. Riya used a template to design her slide show. What advantage did this give her?

Case Study: 2**(1X4=4 M)**

Arjun is maintaining the monthly budget of his family using LibreOffice Calc. He created a spreadsheet with columns for Income, Expenses, and Savings. To calculate savings automatically, he used a formula =B2-C2 in each row. He applied AutoFill to copy the formula for all months. To visually understand where the most money was spent, he created a pie chart based on the expense data. He also used Conditional Formatting to highlight months where expenses crossed ₹15,000.

Questions:

29. Which formula did Arjun use to calculate savings?
30. Which feature helped him copy the same formula to all months?
31. Why did Arjun create a pie chart?
32. Which Calc feature allowed him to highlight months where expenses exceeded ₹15,000?

JINDAL VIDYA MANDIR, JSW Hill Side Township

Term II Examination (2025-26) Set- A

Class : IX
Subject : Painting

Max. Marks : 30
Duration : 2 Hours

General Instructions:

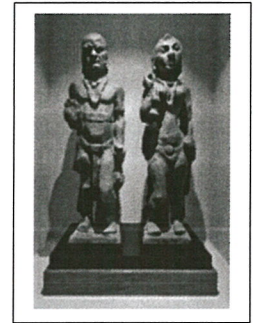
- **Section-A.** Attempt all Questions (Each part will carry 1 mark)
- **Section-B.** Attempt all Questions (Each part will carry 1 mark)
- **Section-C** Attempt all Questions (Each part will carry 1 mark)
- **Section-D** Attempt all Questions (Each part will carry 2 mark)
- **Section-E** Attempt all Questions (Each part will carry 6 mark)

Section -A

I. Choose the correct option from the below given MCQs

2X1=2

1. Identify the picture and answer the following MCQs.”

a) Yaksha and Yakshi culture. b) Naga and nagini culture

d) Deva and Devatha culture. c) all are above

2. Where is the Sun Temple located?

a) In Aurangabad district, Maharashtra, b) Puri district Odisha.

c) Maharashtra district Mumbai d) Aurangabad puri

Section- B

II. Fill in the blanks with the suitable words.

2x1=2

3. The first still life panel painting is thought to have been created in _____

4. The Ajanta Caves are recognized as a _____ World Heritage Site.

Section-C

III. Match the following questions.

4x1=4

5. A. Still life 1) Uttar pradesh
B Chowkpujan 2) jacopo de bBarbari
C Ganga Dynasty 3) Yaksha and yakshi
D Ramkinkar Baij 4) Narasimha Deva

Section-D

IV . Answer the following questions in 2 or 3 sentences.

5x2=10

6. How is still life defined in art?
7. Which goddess is associated with Rangoli in Hindu tradition?
8. What is a mandala?
9. What are two features of Michelangelo's art style?
10. Describe Pattachitra painting.

Section-E

V. Answer the following questions in 15 to 20 sentences

2x6=12

11. Describe the history, style, and cultural importance of Warli Art.
12. Discuss the overall significance of the Bhimbetka Cave Paintings, detailing the cultural and historical insights they offer into the lives of prehistoric societies.

JINDAL VIDYA MANDIR, JSW Hill Side Township

Term II Examination (2025-26)

Set- B

Class : IX
Subject : Painting

Max. Marks : 30
Duration : 2 Hours

General Instructions:

- **Section-A.** Attempt all Questions (Each part will carry 1 mark)
- **Section-B.** Attempt all Questions (Each part will carry 1 mark)
- **Section-C** Attempt all Questions (Each part will carry 1 mark)
- **Section-D** Attempt all Questions (Each part will carry 2 mark)
- **Section-E** Attempt all Questions (Each part will carry 6 mark)

Section -A

I. Choose the correct option from the below given MCQs.

2X1=2

1. Identify the picture and answer the following MCQ.”
- a) Sun temple Konark b) Kajraho Temple
c) Hampi virupaksha Temple d) suryanath Temple Konark

2. Where are the Yaksha and Yakshi statues located?

- a) Outside the RBI Office in New Delhi. b) Outside the governor office
c) Outside the commissioner office. d) outside the CM office

Section- B

II. Fill in the blanks with the suitable words.

2x1=2

3. The Sun Temple architectural style followed is called _____ architecture.
4. The stupa in cave 10 has a _____ path around it.

Section-C

III. Match the following questions.

4x1=4

5. A. Yaksha 1) Mumbai
B. Maqbool Fida Hussain 2) 1819
C. Cave art 3) flower and Paddy cluster
D. Ajanta 4) V.S Wakankar

Section-D

IV . Answer the following questions in 2 or 3 sentences.

5 x 2 = 10

6. Describe the art style of Warli paintings.
7. What is the Sanskrit word from which "Rangoli" is derived?
8. Which famous artist's works are mentioned as examples of early use of landscapes?
9. What is the significance of Cave 1 in Ajanta Caves?
10. Mention any two important temples found in Hampi.

Section-E

V. Answer the following questions in 15 to 20 sentences

2 x 6 = 12

11. Describe the life, contributions, and achievements of Rabindranath Tagore.
12. Describe the history of Hampi, a UNESCO World Heritage Site, by outlining the rise of the Vijayanagara Empire, detailing the factors that led to its decline, and explaining the key characteristics of its architecture .